

راه‌اندازی مجدد قرارگاه امام‌رضا (ع)

صادق

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۵۸ | دوشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۹ | ۲۱ ذی‌القعدة ۱۴۴۱ | ۱۳ جولای ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

۲ سرمقاله

دکتریدالله جوانی
به عمل کار برآید...

۳ دیدگاه

مهدی سعیدی
اعتراف پس از دو دهه

۴ راهبرد

اکبر معصومی
تیر خلاص به قدرت آمریکا

۴ راهبرد

صبح صادق انفجار در مجتمع غنی‌سازی شهید احمدی‌روشن نطنز و سناریوی رسانه‌ای دشمنان را بررسی می‌کند

پروژه ناامن‌سازی روانی

۱۱ خرد

نگاهی نقادانه به یادداشت مصطفی تاج‌زاده
با عنوان «استقلال منفی، استقلال مثبت»

درون‌گرایی انقلابی یا توسعه‌گرایی برون‌گرایانه

۶ بازار

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس
درباره عبور از مشکلات اقتصادی مطرح کرد

اصلاح فوری سیاست‌های غلط

۲ نگاه

بررسی سند همکاری راهبردی تهران و یکن
در گفت‌وگو با کارشناسان

هدف برد-برد باشد

۲ نگاه

سردار امیرعلی حاجی‌زاده در یادداشت اختصاصی برای صبح صادق

سپاه در کنار صنعت

امروز بعضی از آقایان معتقدند با مذاکره و تعامل مشکل تحریم و اقتصاد را می‌توان حل کرد؛ بنده هم همین اعتقاد را دارم؛ البته نه مذاکره با آمریکا و دشمنان ایران، بلکه مذاکره و تعامل با دانشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و صاحبان ظرفیت. نیروی هوافضای سپاه؛ از همین رو در تعامل با خودروسازان، دانشگاه علم و صنعت و مجموعه‌های دانش‌بنیان وارد شده است تا این صنعت به نقطه مطلوب نزدیک‌تر شود.

۸-۹ پرونده

حاشیه‌نشین
نگاهی به معضل سکونت در حومه کلان شهرها

چرا حاشیه‌نشینی؟
چه باید کرد؟
چه کرده‌ایم؟

نسخه صوتی صبح صادق
بشنوید Beshnavidd.ir

اعتراف پس از دو دهه

مهدی سعیدی
کارشناس سیاسی

پس از تحولات فکری جریان چپ در نیمه اول دهه ۱۳۷۰، چالشی جدید در فضای سیاسی کشور آغاز شد. به تدریج نوعی دگرگونی و چرخش در کلام و مرام این افراد مشاهده شد که از تمایل به سمت «سکولاریسم» حکایت داشت. این افراد که آن روزها در مرکز مطالعات استراتژیک نهاد ریاست جمهوری نیز، جاسوس کرده بودند، متولیان طراحی پروژه توسعه‌ای بودند که قرار بود سرنویست کشور را در دهه دوم و سوم انقلاب و ایران پس از جنگ را طراحی کند. ظهور و بروز عینی‌ترین تفکر در دوم خرداد ۱۳۷۶ خودنمایی کرد، آنجا که این جریان توانست سیدمحمد خاتمی را به صحنه رقابت سیاسی بیارود و فاتح هفتمین رقابت انتخاباتی ریاست جمهوری شود و پروژه توسعه سیاسی را به اولویت اصلی کشور تبدیل کند. این جریان تغییر تفکر داده، همچنان خود را خط امامی معرفی می‌کرد و با رنگ و لعاب‌های انقلابی، افکار عمومی را فریب می‌داد و اجازه نمی‌داد دگرگون شده هویت فکری-سیاسی اش آشکار شود؛ چرا که به خوبی می‌دانست جامعه متعهد به ارزش‌های

انقلابی، در آن مقطع، تاب این دگرگونی و واگرایی از خط امام(ره) را ندارد. آن روز برخی تیزبینان از لایه‌لای اظهارات و اقدامات این جریان، بوی سکولاریسم را می‌شنیدند، و اینکه نظریه پردازان‌شان دیگر اعتقادی به حکومت دینی و اصول برآمده از آن در قانون اساسی ندارند؛ اما جریان اصلاح‌طلب با فریب‌کاری و لاپوشانی، اجازه آشکار شدن چنین مواضعی را نمی‌داد؛ البته به تدریج طیف افراطی ایشان، همچون اکبر گنجی، محسن کدیور... در این باب اظهار نظر کردند و از امکان ناپذیری جمع اسلامیت و جمهوریت سخن گفتند. به تازگی گفت‌وگویی تفصیلی با «علیرضا علوی تبار» از اعضای فعال جریان اصلاحات که از فعالان مطبوعاتی دوران دوم خرداد بوده و مانند اتاق فکر این جریان در طول سال‌های اخیر عمل کرده است، از سوی سایت «اعتماد آنلاین» صورت گرفته که وی به خوبی باورهای فکری-اعتقادی خود را آشکار کرده است. وی در پاسخ به این پرسش که «به نظام جمهوری اسلامی با ساختار ولایت فقیه و حکومت دینی اعتقاد و التزام عملی دارد یا نه؟» می‌گوید: «ذهناً من قبول ندارم، ولی التزام عملی دارم. التزام عملی به همان اندازه که یک مسیحی دارد؛ یعنی در حد یک ارمنی که به هر حال باید قانون را در ایران رعایت کند.» وی ادامه می‌دهد: «به لحاظ پروژه سیاسی، معتقد به حکومت فرادینی هستم؛ یعنی

برای حکومت، شهروندان برابرند، چه عالم باشند چه نباشند، چه دیندار باشند چه نباشند. من لوازم دموکراسی را تا آخرش می‌پذیرم، حتی اگر یک روز مردم رأی دادند که نمی‌خواهند حکومت دینی باشند، نباید باشند.» درباره این اظهارات باید به چند نکته توجه کرد: اول؛ خوب است ابعاد مختلف دیدگاه این جریان سیاسی برای افکار عمومی آشکار شود تا مرزهای گفتمانی مدعیان اصلاح‌طلبی و نیروهای انقلابی معتقد به خط امام(ره) و رهبری مشخص شود و مشخص شود که بحث فقط در سطح یک رقابت سیاسی-جنحی نیست، بحث حتی بر سر تفاوت تاکتیکی‌ها و راهبردها برای تحقق اهدافی مشترک که در قانون اساسی آمده است هم نیست؛ بلکه اختلافات عمیق‌تر از آن است و آنچه این جریان رادیکال به دنبال آن است، استحاله و براندازی تدریجی حکومت دینی و تبدیل آن به حکومتی سکولار است که در آن شریعت اسلامی جایگاه و اعتباری ندارد. دوم؛ هنوز در اردوگاه اصلاح‌طلبی، کسانی هستند که ساده‌لوحانه به سبب تعلقات شخصی و جنحی حاضر نیستند این تفاوت گفتمانی میان خود و دوستان‌شان را ببینند و با وجود اینکه همچنان به حضرت امام(ره) و آرمان‌های انقلاب و حکومت اسلامی اعتقاد دارند، از این جریان رادیکال حمایت

می‌کنند. چنین اعلام نظرهایی شاید فرصتی باشد برای اینکه تفاوت‌های بنیادین دیدگاه‌ها فهم شود؛ از سویی دیگر، مطالبه افکار عمومی آن است که موضع مدعیان خط امام(ره) با چنین اظهار نظرهایی آشکار شود، و گر نه طبیعی است که ادعای خط امام(ره) بودن چیزی جز لقلقه زبان نخواهد بود. سوم؛ انتشار چنین اظهار نظرهایی برای افکار عمومی آشکار می‌کند که اگر شورای نگهبان و نظام اسلامی این طیف از فعالان سیاسی را در انتخابات، رد صلاحیت می‌کند، نه به دلیل ملاحظات جناحی و تسویه حساب سیاسی است، بلکه به این دلیل است که ایشان با صراحت اعلام کرده‌اند اعتقادی به حکومت اسلامی، قانون اساسی و اصول بنیادین آن همچون اصل ولایت فقیه ندارند؛ از این رو طبیعی است کسانی که قانون اساسی را قبول ندارند، حق تصدی جایگاه مسئولیت در این نظام را نخواهند داشت. چهارم؛ صاحب‌نظران و متفکران و اندیشمندان معتقد به نظریه حکومت اسلامی و انقلاب اسلامی، خوب است فرصت را مغتنم بشمارند، وارد میدان بحث و گفت‌وگو و مناظره شوند، مروجان سکولاریسم در کشور را به چالش بکشانند و ادعاهای بی‌بنیاد آنان را بدون پاسخ نگذارند، مبدا چنین نظرهایی بر افکار عمومی نسل جوان ناآگاه از مبانی انقلاب اسلامی ملت ایران مؤثر افتد.

دیدگاه

شماره ۹۵۸ | دوشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۹

نقشه راه

بازنگاهی به بیابانه گام دوم-پایانی

ترویج ارزش‌های الهی

حجت‌الاسلام علی معبودی

مسئول نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه قزوین

رهبر معظم انقلاب در بیابانه گام دوم، وقتی به دستاوردها اشاره می‌کنند، مرقوم می‌فرمایند: «[باید] عبار معنویت و اخلاق را در فضای عمومی جامعه به گونه‌ای چشمگیر افزایش داد. این پدیده مبارک را رفتار و منش حضرت امام خمینی (ره) در طول دوران مبارزه و پس از پیروزی انقلاب، بیش از هر چیز رواج داد.» ایشان همین محیط معنوی را از معجزات نام می‌برند: «این معجزه‌های دیگر از انقلاب و نظام اسلامی فعال و پیشروست.» ایشان اخلاق و معنویت را نیز اساسی جامعه می‌شمارند و می‌فرمایند: وجود آنها محیط زندگی را حتی با کمبودهای مادی، بهشت می‌کند و نبود آن حتی با برخورداری مادی، جهنم می‌آفریند و در ادامه دولتمردان را موظف می‌کنند تا محیط سالم ایجاد کنند و اجازه ندهند جهنمی‌ها مردم را به زور و فریب جهنمی‌کنند. به طور کلی هر حکومتی وظیفی به عهده دارد، از جمله دو وظیفه سنگین؛ اول، ایجاد محیط مساعد برای رشد و تعالی فضایل و ارزش‌های اخلاقی و انسانی و دوم، مقابله با هر نوع فساد و مظاهر فساد. خداوند متعال از پیامبران الهی خواسته است برای رساندن قافله بشری به مقصد اصلی در دو محور تلاش کنند؛ از این رو شاهد جهاد بی‌امان پیامبران بوده‌ام. امام(ره) که ادامه‌دهنده راه پیامبران و معصومان(ع) هستند، بارها بر این مطلب اساسی تأکید داشتند و به هیچ وجه ظهور و بروز فساد را تحمل نمی‌کردند؛ از این رو فرمودند: «بشت برای این است که اخلاق مردم را، نفوس مردم را، ارواح مردم را و اجسام مردم را، تمام اینها را از ظلمت‌ها نجات بدهد و ظلمات را به کلی کنار بزند و به جای او نور بنشانند.» رهبر معظم انقلاب هم مقابله با فساد را یک جهاد همه‌جانبه و جهاد واقعی و عظیم می‌نامند و می‌فرمایند: «مبارزه با فساد یک جهاد واقعی و البته کار بسیار دشواری است» و فرمودند: «مبارزه با فساد یکی از پایه‌های اصلی حکومت و نظام اسلامی است. این روش امیرالمؤمنین(ع) است.» اکنون که به چهل سالگی انقلاب رسیدیم و مسیر سختی را طی و بر بسیاری از چالش‌ها غلبه کردیم، عدالت اجتماعی و توزیع ثروت، به ویژه در بین توده‌های محروم تا اندازه زیادی گسترش یافته است. تلاش دلسوزان، ایجاد جامعه در تراز مهدوی است که در آن از زشتی‌های اخلاقی و... خبری نباشد، مردم به حقوق خود برسند و با انسان‌های فاسد و ستمگر به درستی مقابله شود، نظام ارزشی مهدویت حاکم باشد و انتخاب پست بر اساس همان نظام ارزش دینی و مهدوی باشد، ایمان و معنویت به عنوان جهت‌دهنده حرکت، محک و مبنای همه امور قرار گیرد و انسان‌های ناسالم احساس امنیت نکنند و خود را از جامعه دینی کنار بکشند و در عوض شایستگان با قدرت و استعداد خدادادی که دارند، سینه سپر کنند و حضور عمیق و پر معنایی داشته باشند. در این صورت نتیجه، محیط طیب و پاک با آرمان‌های حقیقی نظام اسلامی است که مقدمه‌ای بر ایجاد تمدن نوین و رسیدن به طلوع ولایت عظمی است و این خواسته‌ای است که رهبر عظیم‌الشأن در بیابانه گام دوم مطالبه کردند، و به ویژه از نسل جوان پرشور و با انگیزه و حقیقتاً ظرفیت جوانان کشور اگر آزاد شود، به جامعه‌ای دور از آلودگی خواهیم رسید و آرزوهای رهبر عزیزمان هم محقق خواهد شد.

دریچه

هم‌زمان با افزایش آمار مبتلایان به کووید ۱۹ فرمانده کل سپاه اعلام کرد

راه‌اندازی مجدد قرارگاه امام‌رضا(ع)

بزرگ‌ترین شبکه پای کار است

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان مردمی‌ترین نهاد پشتیبان انقلاب اسلامی و کشور با سامان‌دهی بزرگ‌ترین شبکه اجتماعی حقیقی دنیا، یعنی بسیج، توانست همچون دوران دفاع مقدس مردم را برای مقابله با این بلائی جانسوز سامان‌دهی کند و در حالی که شاید وظیفه‌ای مکتوب برای این منظور نداشت، با احساس مسئولیت در مقابل انقلاب اسلامی و مردم وارد میدان شد. در مرحله دوم همه‌گیری کرونا نیز سپاه با تشکیل مجدد قرارگاه امام‌رضا(ع) دست به کار شد. فرمانده کل سپاه درباره اقدامات سپاه در این مرحله گفت: «قرارگاه درمانی امام‌رضا(ع) که با دستور فرمانده معظم کل قوا شکل گرفته بود، در

با شدت گرفتن دوباره بیماری کرونا در جهان، ایران هم بی‌نصیب از این ماجرای نحس نبود و در فضایی که کم‌کم می‌رفت عادی‌سازی‌ها موجب عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی و فاصله‌گذاری شود، آمار ابتلا و مرگ‌ومیر افزایش پیدا کرد، حتی بیش از مرحله اول و هشدارهای وزیر بهداشت، «دکتر نمکی» بارها بعد از کاهش آمار ابتلای روزانه و عادی‌سازی زندگی مردم داده بود و رهبر معظم انقلاب هم بر آن صحنه گذاشته بودند، کمی نادیده گرفته شد؛ اما چاره کار این بار دیگر مثل گذشته نیست؛ اصلی‌ترین راهکار ماسک زدن همه مردم است. برخی بر عرضه ماسک ارزان و الزام زدن ماسک و برخورد قهری را در شرایطی درست دانستند که ماسک ارزان و به وفور وجود داشته باشد.

همان سطح اولیه فعال شد.» سردار سلامی همچنین درباره اقدامات سپاه در مقابله با کرونا در دور جدید شیوع بیماری افزود: «در تمام استان‌ها، همکاری سپاه‌های استانی و رده‌ها مانند گذشته با دانشگاه‌های علوم پزشکی برقرار است و امروز بر فعال‌سازی مجدد تمام اقدامات موفق سپاه و بسیج در مرحله اول در تمام حوزه‌ها، اعم از غربالگری، ضدعفونی، اقدامات درمانی، تولید ماسک و البته درمانی حتی تغسیل و تکثیر متوفیان تأکید شد.» وی بر فعال شدن همه ظرفیت‌های بیمارستان‌های صحرایی و سیار نیروی زمینی و نیروی دریایی و نیز سایر بیمارستان‌های ثابت سپاه، همچون بیمارستان بقیه‌الله(عج) خیر داد و افزود: «بیمارستان بقیه‌الله علاوه بر به‌کارگیری

عکس و مکت

بوعلی سینا، پدر علم پزشکی دنیا هم ماسک زد، اما بعضی‌ها هنوز می‌کنن کرونا برای بقیه هستن! / با اجباری شدن استفاده از ماسک در محیط‌های عمومی، مردم شهرهای مختلف برای جلوگیری از شیوع بیماری کووید ۱۹، با ماسک در مکان‌های عمومی ظاهر می‌شوند. کرونا در روزهای گذشته، جان تازه گرفته است و بیش از پیش قربانی می‌گیرد. هوای همدیگر را داشته باشیم.

شهباز نور در میان مدعیان مبارزه با ترور/ قاب عکس شهباز نور «حاج قاسم سلیمانی» هنگام سخنرانی نماینده دائم ایران در شورای حقوق بشر روی میز قرار گرفت، اما نظانی بعد نیروهای امنیتی، این قاب را از روی میز برداشتند. حاج قاسم با آنان چه کرده است که حتی از تصویر او و پاراننش هم ترس و واهمه دارند؟ باید از مردان خدا باشی تا دشمن از تصویرت هم بترسد.

همسر ترامپ به آتش کشیده شد! / مجسمه چوبی ملانیا ترامپ، همسر رئیس‌جمهور آمریکا که در نزدیکی شهر زادگاهش در اسلوونی نصب شده بود، در روز استقلال آمریکا، چهارم ژوئیه آتش زده شد. ساخت این مجسمه با انتقادهایی همراه بود و برخی آن را «مجسمه بدحاشاش» و «مایه شرمساری» توصیف کردند.

اعتراف به محدودیت‌های کرونایی/ فکر کن ماسک بزنی، دست‌ها رو با الکل تمیز کنی، دستکش بپوشی، بعد بیایی به ساختمان مجلس سنگ بزنی که چرا به علت شیوع کرونا محدودیت و قرنطینه ایجاد کردی. برخی معترضان در مریدستان با حمله به مکان‌های دولتی اعتراض خودشان را به تصمیمات دولت برای حفظ جان مردم نشان دادند.

ریاض به دنبال منجی!

نگاهی به آینده جنگ یمن و دست برتر انصارالله

محمدحسن سجادی

کارشناس مسائل عربستان و یمن

به خوبی نشان دهنده این روند بوده است. دوم اینکه، عربستان سعودی نتوانسته است به حداقل اهداف خود در یمن دست یابد؛ بر این اساس به دنبال رساندن جنگ به نقطه صفر و خروج آبرومندان از آن است، آنچه با گذشت جنگ به نظر بعیدتر می‌رسد. در این شرایط ریاض به دنبال نقش مؤثرتر کنشگران همسو در عرصه بین‌المللی برای ایفای نقش «میانجی» یا «منجی» است. سازمان ملل در نقش میانجی موفق عمل نکرده است، به صورتی که به نظر می‌رسد اراده قدرتمندی نیز برای حل مسئله وجود ندارد، از سوی دیگر کاخ سفید نیز قصدی برای ایفای نقش منجی ندارد. سعود کلان از تداوم جنگ و فروش تسلیحات، ایالات متحده را بر آن داشته است تا حداقل ورود به موضوع را در دستور کار قرار دهد. وارد شدن این کشور به کارزار زمان‌بر انتخاباتی نیز بیش از پیش تمرکز واشنگتن را بر دغدغه‌های ریاض از بین برده است.

سوم اینکه، انصارالله به میزانی از بلوغ سیاسی دست یافته که قدرت این سازمان را در عرصه داخلی نیز افزایش داده است، تفکیک بازیگران داخلی و تنظیم نوع تعامل با آنها بیش از گذشته، در روابط انصارالله دیده می‌شود. «جنگ در شمال، مذاکره در جنوب» راه‌حل معقولی است که انصارالله در پیش گرفته است. انصارالله دریافته است که جبهه جنوب بیش از اینها زمان می‌خواهد. تکرر نیروهای جنوب و سیالیات اتحاد و ائتلاف‌ها کار را دشوار کرده است، اختلاف نظرها در زمینه تشکیل یمن جنوبی و نوع حکومت احتمالی آینده، مهم‌ترین دغدغه نیروهای جنوب است. اگر حتی تصور شود که یمن جنوبی تشکیل شده است، چگونه اختلاف نظرها و شکاف‌های گسترده می‌تواند به توافق برای تشکیل دولت منجر شود؟

با تمام این شرایط، اما باید پذیرفت یمن نمود کامل «بست سیاسی» است. پیش‌بینی آینده یمن از «نبرد فردا» فراتر نمی‌رود، نااطمینانی‌ها رو به فزونی است، اما آنچه خوب پیش می‌رود، سرعت نابودی ناجوانمردانه یک ملت به کارگردانی ریاض و ابوظبی است.

تحریم‌های بی‌فایده

تحریم‌های بی‌فایده

القدس العربی: دشوار است تصور کرد که تحریم‌های اقتصادی بتوانند حکومت بشار اسد در سوریه را تضعیف کنند؛ یعنی کاری را که ۹ سال جنگ، موفق به انجام آن نشد، این تحریم‌ها انجام دهند؛ به ویژه که ما از حکومت سوریه و متحد ایرانی‌اش صحبت می‌کنیم که سال‌هاست از سوی آمریکا در سطح اقتصادی تحریم هستند.

عامل اقتصادی و قدرت مالی، عاملی تعیین‌کننده در هویت طرف بانفوذ در منطقه نیست؛ زیرا اگر بود، عربستان بر حوثی‌ها پیروز شده بود یا تاجر ثروتمند لبنانی، یعنی سعد حریری، در رویارویی با سیطره حزب‌الله موفق بود، همچنین بحران اقتصادی، متحدان تهران را در عراق و نیز سوریه تضعیف کرده بود.

حسن مرادخانی

کارشناس مسائل سیاسی

آمریکا شده است؛ اما در جامعه آمریکا وضعیت متفاوتی در حال شکل‌گیری است. مرگ جورج فلویید با تمام واکنش‌هایی که از سوی جامعه آمریکا در پی داشت، روند سیاست آمریکا را به ندرت تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ چراکه آمریکا با سیستم پیچیده‌ای اداره می‌شود که انتخابات الکترال نمونه‌ای از آن است. ذهنیت اقتصادی آمریکایی‌ها را سخت بتوان با جنبش‌هایی از جنس جنبش ضدنژادپرستی آمریکا از قیل مرگ جورج فلویید تغییر داد و سیاست دیگری را رقم زد. هرچند احتمال تغییر در سیاست آمریکا با انتخابات ریاست‌جمهوری آبان ماه وجود دارد، اما اقدامات اقتصادی ترامپ در طول چهار سال گذشته و آورده‌ای که برای اقتصاد آمریکا داشته است، احتمال چنین امری را بسیار اندک می‌کند؛ به عبارتی، جایگاه اقتصاد برای مردم آمریکا اولویت بالاتری نسبت به مسائل سیاسی دارد و این امر، برنامه سیاست‌مداران آمریکایی است تا مردم را نسبت به سیاست در یک بی‌خبری مداوم نگه دارند. این فرایند به سیاست‌مداران آمریکایی امکان می‌دهد تا برای بقای سیاست «قدرتمند ماندن» آمریکا در جهان، رویکردهایی را اتخاذ کنند که مردم آمریکا توان تحلیل آن را ندارند. با وجود اینکه انتخابات آمریکا در بستر جامعه شکل می‌گیرد، اما به اعتبار رأی الکترال که سابقه آن به استقلال آمریکا و حدود ۴۰۰ سال قبل بازمی‌گردد، سرنوشت انتخابات در جایی دیگر و در سیستمی متفاوت صورت می‌پذیرد. همین روند متفاوت موجب می‌شود در برهه‌های مختلفی از تاریخ، افرادی در نقش رئیس‌جمهور آمریکا ظاهر شوند که بنا بر استراتژی بقا و تقویت قدرتمندی آمریکا جایگزین شوند؛ از این رو، هر چند مردم آمریکا در پای صندوق رأی حضور پیدا می‌کنند و به خیال خودشان، رکنی از ارکان دموکراسی را به نمایش می‌گذارند و آزادانه دست به انتخاب می‌زنند، اما آنها در قالبی به کنش مشغول می‌شوند که قبلاً از سوی رسانه‌ها و تبلیغات پیچیده نهاد قدرت آمریکا آماده شده است؛ بنابراین، تحلیل انتخابات آمریکا و گره زدن آن به مسائلی چون مرگ جورج فلویید، قدم زدن در بیابان‌های بی‌خبری است.

انتخاب دیگران

احتمال شکست ترامپ در انتخابات ۲۰۲۰ چقدر است؟

جهان

شماره ۹۵۸ | دوشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

تأملی در سخنان

سید مقاومت

محمد رضا فرهادی

کارشناس مسائل منطقه

محورهای سخنان اخیر سیدحسن نصرالله موارد ذیل است:

۱- حرکت به سمت شرق به معنای قطع ارتباط با غرب نیست و هر کشوری که برای کمک به لبنان آمادگی دارد، ما از آن استقبال می‌کنیم؛ ۲- من از برخی شخصیت‌ها شنیدم که می‌گویند آنها می‌خواهند لبنان را به نمونه ایرانی تبدیل کنند، ما این حرف را نزدیک ما از آنها کمک خواستیم؛ ۳- آمریکایی‌ها از طریق تهدید و ارعاب سدی مقابل هرگونه راه‌کار برای حل بحران لبنان هستند؛ ۴- مشغول شدن به اوضاع اقتصادی، نباید ما را از حمایت از فلسطینی‌ها غافل کند. دولت و مردم مادر کنار برادران فلسطینی هستند و ما حاضریم برای مقابله با طرح الحاق (کرانه باختری) هر کاری انجام دهیم.

این سخنان دبیرکل حزب‌الله حاوی چند پیام مهم است که به برخی از این موارد اشاره می‌شود:

۱- آمریکا همچنان عامل مخرب و ناامنی نه در لبنان، بلکه در کل منطقه و جهان است. این سیاست آمریکا موجب تنش و افزایش درگیری‌ها در لبنان شده و مذاکلات واشنگتن در تعیین مناصب دولتی در لبنان، عامل افزایش تنش‌های سیاسی و اقتصادی شده است.

۲- سیدحسن نصرالله در این سخنرانی برای اولین بار رویکرد جدیدی از اقتصاد منطقه‌ای را اعلام کردند. این سیاست در قالب متنوع‌سازی اقتصادی خلاصه می‌شود. ایشان با اعلام اینکه ایران به عنوان نمونه‌ای از مدل خودکفایی اقتصادی، مسیر راه‌گشایی را جلوی دولت لبنان قرار داده است، اظهار داشتند امروزه لبنان با توجه به وضعیت اقتصادی موجود که ناشی از تحریم‌های آمریکاست، نیازمند حمایت و مبادلات اقتصادی با کشورهای دیگر از جمله ایران است. حرکت اخیر ایران در زمینه فروش نفت و مشتقات نفتی و ویزونلا در حال تبدیل شدن به الگویی فراگیر است. ایران با این حرکت نشان داد در هر شرایطی، خواهان معامله با کشورهای دوست، خواهد بود. صحبت‌های سیدحسن نصرالله در واقع تبیین این شرایط است، که این سخنان با واکنش مقامات آمریکایی به ویژه پمپو در بحث فروش نفت مواجه شد؛ زیرا آمریکایی‌ها به این امر واقف هستند که هرگونه مبادلات اقتصادی لبنان با ایران به منزله شکست کامل طرح فشار حداکثری آمریکا علیه ایران و گروه‌های مقاومت است.

۳- سیدحسن نصرالله علاوه بر ایران الگوهای جدیدی از مبادلات اقتصادی همچون چین را ارائه کردند. این سخنان مؤید این نکته است که لبنان باید به سوی قطع وابستگی با آمریکا حرکت کند و به دنبال مدل‌های جایگزین برای تبادلات اقتصادی خود باشد.

۴- سیاست آمریکا در برابر گروه‌های مقاومت و همچنین کشورهای حامی مقاومت، ایجاد تنگناهای اقتصادی در قالب تحریم است. این رویکرد بیش از آنکه هدف اعلامی باشد، یک هدف اعلانی است که درون خود به دنبال مشغول‌سازی گروه‌های مقاومت است. مشغول‌سازی که در نهایت باید منجر به کم‌رنگ شدن آرمان‌های اصلی گروه‌های مقاومت، به ویژه مسئله فلسطین شود. گام‌هایی که آمریکا در این راستا برداشته، در قالب طرح معامله قرن است؛ مسئله‌ای که از نظر دبیرکل حزب‌الله لبنان نباید به فراموشی سپرده شود.

نقش پنهان واشنگتن

العهد: مداخلات آمریکا در پرونده لیبی مخفیانه و تحت پوشش مواضع کشورهای فعال دیگر در این پرونده دارد. واشنگتن هیچ‌گاه هیچ پرونده‌ای را که همراه با آشوب، تنش و اختلاف باشد، ترک نکرده است و نخواهد کرد. مسئله مهم‌تر اینکه بوی نفت و گاز در این پرونده بسیار قوی است و در اکثر کشورهای شمال آفریقا، ترکیه و سواحل شرقی و شمالی مدیترانه پخش شده است.

بزرگ‌ترین خریدار اسلحه

الشرق قطر: معاملات خرید و فروش اسلحه بین دو کشور آمریکا و عربستان در چند دهه، عربستان را به بزرگ‌ترین خریدار اسلحه در جهان تبدیل کرده است. آخرین معامله نزدیک به نیم تریلیون دلار در آغاز ریاست ترامپ بود. جالب اینکه آمریکا خود بحران می‌آفریند و خود برای مقابله با آن بحران اسلحه می‌فروشد. کشورهای شورای همکاری از منشأ یک بحران برای مقابله با همان بحران، بیشترین اسلحه ممکن را می‌خرند و در عین حال از کشوری که مسبب آن است، درخواست حمایت می‌کنند.

شبیبه به اتحاد جماهیر شوروی

پراجکت سینی‌دیکت: ایالات متحده آمریکا تحت رهبری ترامپ، نظاره‌گر افول سیاسی و اقتصادی خود در سطح جهان است. بسیاری از جنبه‌های آمریکای کنونی با واپسین سال‌های وحشتناک اتحاد جماهیر شوروی، شباهت‌های زیادی دارد. این کشور به نوعی در حال تجربه سال‌های پایانی حاکمیت اتحاد جماهیر شوروی نیز است. ترامپ اکنون وضعیتی بسیار شبیه به رهبران شکست‌خورده شوروی دارد. فراموش نکنیم وقتی بحران در شوروی جدی شد، گورباچف سرکار آمد و مجبور شد سیاست‌های اصلاحات سیاسی و اقتصادی (گلاسنوست و پرسترویکا) را به اجرا گذارد. بسا این حال، خیلی دیر شده بود و فروپاشی شوروی در نهایت اتفاق افتاد.

یادداشت

عملیات بازار باز و اهداف آن

آلبرت بغزبان

اقتصاددان

دولت‌ها معمولاً اوراق قرضه را برای کنترل حجم پول و نرخ بهره که نهایتاً به ثبات قیمت‌ها و تولید منتهی می‌شود، منتشر می‌کنند. یکی از سیاست‌های پولی انقباضی که معمولاً دولت‌ها به آن توجه می‌کنند و البته برای انبساطی کردن سیاست‌های پولی هم کاربرد دارد، فروش اوراق قرضه است که آقای همتی به عنوان اولین رئیس کل بانک مرکزی بعد از پیروزی انقلاب، از آن به عنوان اجرای عملیات بازار باز سخن گفت.

قطعاً انتشار اوراق قرضه موجب جمع‌آوری نقدینگی از بازار می‌شود و معمولاً این موضوع از ابزار سیاست‌های پولی دولت است تا بانک مرکزی به صورت تخصصی آن را انجام دهد. بعد از انقلاب، مجوز این فعالیت از بانک مرکزی و دولت گرفته و اوراق مشارکت جایگزین اوراق قرضه شد. اوراق مشارکت که معمولاً برای پروژه‌های خاصی منتشر و بعد از اتمام پروژه باز خرید می‌شود، در این سال‌ها با سود ۱۸ درصدی پرداخت شده است. برای انتشار اوراق قرضه، ایجاد جذابیت در آن بسیار لازم است تا افزایش تقاضا برای آن بتواند در اقتصاد تأثیر گذار باشد؛ چرا که ناچیز بودن حجم اوراق قرضه یا مشارکت نمی‌تواند تأثیر چندانی بر اقتصاد به جا بگذارد. با توجه به اینکه عملیات بازار باز کنترل حجم پول را با هدف تأثیر گذاری بر اقتصاد، به خصوص در شرایط تورمی دنبال می‌کند، دولت‌ها این کار را از طریق سیاست‌های انقباضی پولی و با ابزار عملیات بازار باز انجام می‌دهند تا از این طریق موجب کنترل نرخ بهره شوند. آقای همتی مدعی شده است بانک مرکزی تصمیم دارد نرخ بهره را از طریق عملیات بازار باز مدیریت و کنترل کند؛ البته مدیریت کردن به معنای کاهش نرخ بهره نیست؛ چرا که با این اقدام ممکن است نقدینگی از بانک‌ها به سمت بازارهای بی، چون بورس، طلا، خودرو و... هدایت شود. دولت هنگامی که احساس کند نقدینگی در جامعه افزایش یافته است، با انتشار اوراق تلاش می‌کند نقدینگی را از جامعه جمع‌آوری کند. زمانی هم که احساس کند رکود ناشی از تقاضا در اقتصاد ایجاد شده است، به اقتصاد نقدینگی جدیدی تزریق می‌کند و با خرید اوراق قرضه مشوق‌هایی در این راستا ایجاد می‌کند؛ بنابراین خریدار زمانی از خرید اوراق استقبال می‌کند که این کار برایش سودآور باشد و زمانی هم اوراق خود را می‌فروشد که باز سودآوری داشته باشد؛ از این رو بانک مرکزی باید تکلیف را تعیین کند که از انتشار اوراق چه هدفی را دنبال می‌کند؟ برخی اوقات دولت به سبب کسری بودجه اوراق مشارکت یا قرضه می‌فروشد تا از این طریق بتواند مشکل کسری بودجه خود را حل کند و به عبارتی تأمین مالی شود.

در این میان موضوع مهم، حفظ استقلال بانک مرکزی است که باید رعایت شود و مشخص شود بانک مرکزی برای چه موضوعی می‌خواهد اوراق قرضه را منتشر کند؟ آیا به دنبال ایجاد ثبات در قیمت‌ها یا تأمین کسری بودجه دولت است؟ اگر هدف انتشار این اوراق ثبات قیمت‌ها و تأمین کسری بودجه دولت است، باید منتظر تبعات منفی این موضوع بر اقتصاد باشیم.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگو با صبح صادق درباره عبور از مشکلات اقتصادی مطرح کرد

اصلاح فوری سیاست‌های غلط

با نگاهی به روند افزایش قیمت ارز و سکه و به تبع آن نرخ تمام کالاهای مصرفی مردم، کاملاً مشخص است که اقتصاد کشور در سراسری خطرناکی قرار گرفته است؛ سراسری ای که اگر برخی سیاست‌ها به سرعت اصلاح نشوند، می‌تواند عواقب و تبعات و خیمی برای اقتصاد ایران داشته باشد. «دکتر جعفر قادری» اقتصاددان و عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگویی با صبح صادق به چند مورد از موضوعاتی که باید در اقتصاد کشور اصلاح شود، اشاره داشته است. قادری در این گفت‌وگو با اشاره به سیاست‌های غلط دولت در ایجاد محدودیت برای فضای کسب‌وکار معتقد است: عدم تولید مسکن به اندازه نیاز کشور، ایجاد محدودیت‌هایی برای واردات ارز و طلا و عدم هدایت نقدینگی به سمت تولید، مشکلات اقتصادی کشور را در چندان کرده است. متن کامل این گفت‌وگو در ذیل می‌آید:

حمید رضا جوانبخت

خبرنگار

در ابتدا بفرمایید آیا همه آنچه این روزها اقتصاد کشور را تحت فشار قرار داده، ناشی از تحریم‌ها و کاهش ورود ارز به کشور است؟

در اینکه صادرات نفت کشور با مشکلاتی مواجه شده و طبیعتاً بخش قابل توجهی از ارزی که دولت از صادرات نفت کسب می‌کرده به دلیل تحریم‌ها از دست ایران خارج شده است، شکی وجود ندارد؛ اما نمی‌توان تمام مشکلات اقتصادی کشور را به تحریم‌ها و عدم حصول درآمدهای ارزی مرتبط دانست؛ چرا که بخش قابل توجهی از مشکلات کنونی بازار، ناشی از سیاست‌گذاری‌های غلط دولت است؛ برای نمونه در حالی که لازم است دولت پیمان‌سپاری ارزی را به صورت جدی اجرا کند، اما اهتمام خاصی به اجرای سیاست‌های منطقی، درست و معقول در شرایط حساس فعلی ندارد. در این شرایط طبیعتاً دلیلی ندارد کشور صادراتی داشته باشد که قرار نیست ارز آن به کشور بازگردد؛ از این رو پیمان‌سپاری ارزی حتماً باید انجام شود. از سوی دیگر اگر افراد و شرکت‌هایی در خارج از ایران، ارزی در اختیار دارند و با آن می‌توانند کالا وارد کشور کنند، نباید محدودیت چندانی برای این کار ایجاد کنیم؛ یعنی به این افراد یا شرکت‌ها باید اجازه داد از این ارز برای واردات کالاهای ضروری استفاده کنند. دولت می‌تواند اجازه ثبت سفارش بسیاری از کالاهای ضروری را بدون دریافت ارز در دستور کار خود قرار دهد؛ یعنی اگر کسی با ارز خود قصد دارد برخی کالاهای اساسی را وارد کشور کند، دولت نباید مانع این کار شود و اشکال و ایرادی بر این وارد کند.

یعنی با این کار اجازه ورود هر کالایی به کشور داده شود یا صرفاً ورود کالاهای اساسی مدنظر است؟

نباید اجازه دهیم هر کالایی وارد کشور شود؛ چرا که در این حالت علاوه بر خروج ارز از کشور، ورود کالاهای غیر ضروری و احتمالاً لوکس می‌تواند منجر به مصرف گرایی و آسیب به تولید ملی شود؛ ضمن اینکه برای واردات کالاهای اساسی دلیلی ندارد حتماً اصرار کنیم ارز مورد استفاده دولتی یا اصطلاحاً ترجیحی باشد؛ متأسفانه، برخی سیاست‌ها غلط است و نیاز به اصلاح اساسی و فوری دارد. به هر حال

برای اصلاح اشتباهات باید به سرعت دست به کار شد، یکی از این اشتباهات که در حال اصلاح شدن است، اصرار بر محدودسازی امکان واردات ارز و طلا به داخل کشور است که تا پیش از این برای واردات ارز و طلا محدود معینی مشخص شده بود؛ این یک سیاست کاملاً غلط است و اتفاقاً واردات طلا و ارز منجر به ایجاد تعادل در بازارهای داخلی می‌شود؛ چرا دولت باید برای واردات ارز و طلا به داخل کشور محدودیت ایجاد کند؟ از این رو اصلاح بعضی از سیاست‌ها واجب است و باید با جدیت و فوریت دنبال شود.

به نظر تان چه موضوعات و محورهایی باید به فوریت در مسیر اصلاح قرار داده شوند؟

به هر حال شرایط سختی در پیش رو داریم، شرایطی که عبور تدریجی از آن فقط با توجه دولت به گشایش‌های قانونی میسر می‌شود. تسهیل فضای کسب‌وکار یکی از این شرایط است که می‌تواند بستر و فضای ورود شرکت‌ها به بازار سرمایه را تسهیل کند. عرضه سهام شرکت‌های جدید به بازار سرمایه موجب رونق اقتصادی بیشتر می‌شود؛ چرا که عرضه‌های جدید قدرت جذب نقدینگی به خود را دارند؛ بنابراین اگر بورس به درستی مدیریت شود، می‌توانیم نقدینگی سرگردان را وارد بخش تولید کنیم و ظرفیت تولید کشور را ارتقا دهیم؛ از این رو بسترها باید برای ورود نقدینگی به بورس فراهم شوند. در حالی که این موضوع بسیار مهم است، اما از سوی دیگر عرضه اولیه جدیدی نداریم یا اگر داریم، پاسخگوی تقاضای بازار نیست. این مسئله منجر به ایجاد مشکلاتی می‌شود و می‌تواند قیمت ارز و سهام را افزایش دهد و به تبع افزایش این قیمت‌ها، نرخ همه کالاهای و خدمات هم گران می‌شود؛ از سوی دیگر دولت باید برای واردات خیلی از کالاهایی که داخل کشور امکان تولید آن وجود دارد، محدودیت‌های شدیدی ایجاد کند. دلیلی ندارد کالایی که امکان ساخت آن در داخل کشور وجود دارد، از خارج وارد شود و ارز کشور برای واردات چنین کالاهایی از کشور خارج شود؛ بنابراین اگر سیاست‌ها به درستی تنظیم شوند، بخش قابل توجهی از مشکلات فعلی حل می‌شود.

به نظر تان با توجه به شرایط فعلی سیاست‌های بودجه‌ای کشور چقدر نیازمند اصلاح است؟

در بحث سیاست‌های بودجه‌ای این انتظار وجود دارد که دولت بعضی از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی را به بخش‌های غیردولتی واگذار کند؛ دلیلی ندارد دولت مانند گذشته بزرگراه و آزادراه بسازد، حتی طرح آبرسانی و سد‌ها نیز قابل واگذاری به بخش خصوصی است. اگر این طرح‌ها به درستی تعریف شوند و منابع بخش غیردولتی در این طرح‌ها به کار گرفته شود، علاوه بر تأمین بخشی از کسری بودجه، دولت می‌تواند منابع لازم برای برخی طرح‌های عمرانی را از طریق واگذاری طرح‌های عمرانی به بخش خصوصی تأمین کند تا فشار بر بودجه کمتر شود. قطعاً مجموعه این سیاست‌ها می‌تواند برخی ایرادات و اشکالات فعلی اقتصاد کشور را برطرف کند، در غیر این صورت اگر انتظار داشته باشیم این موضوعات با روال قبلی تداوم داشته باشند، همچنان بازارهای دلالی، مثل ارز، مسکن، خودرو و طلا با افزایش قیمت رویه‌رو خواهند بود و تورم فشار بیشتری به جامعه وارد می‌کند؛ بنابراین دولت باید برای هر کدام از این بخش‌ها تصمیمات قاطع و مؤثری بگیرد.

موضوع مسکن به دغدغه بزرگی برای شهروندان ایرانی تبدیل شده است. معضلی که علاوه بر مشکلات اقتصادی، می‌تواند تبعات اجتماعی نیز داشته باشد.

دولت برای حل مشکل مسکن یا حداقل حل موقتی و فعلی آن، باید هر چه سریع‌تر تولید مسکن را در دستور کار قرار دهد، از سوی دیگر برای وارد کردن مسکن‌های موجود به چرخه عرضه، تسهیلاتی قائل شود و در مناطقی که مسکن ساخته شده اما زیرساخت‌های آن تأمین نشده است، زیرساخت‌های مناسب را برای زندگی مردم به سرعت فراهم کند. متأسفانه، می‌توان گفت در دولت آقای روحانی عرضه جدیدی در بخش مسکن نداشتیم. از یک سو کسری بودجه

در حال ایجاد تورم است و از سوی دیگر، عدم تعادل عرضه و تقاضا موجب افزایش نرخ ارز شده است، مجموعه این عوامل سبب شده است تورم ناشی از فشار هزینه و تورم ناشی از فشار تقاضا هم‌زمان ایجاد شوند و رکود و تورم توأمان بر اقتصاد فشار بیآورند؛ بنابراین دولت باید اصلاح سیاست‌های اقتصادی را در اولویت کاری خود قرار دهد؛ چرا که اصلاح سیاست‌ها می‌تواند حلال بخشی از مشکلات باشد؛ در غیر این صورت، با توصیه و تهدید هیچ مشکلی حل نمی‌شود و مشکلات فقط با سازوکارهای اقتصادی قابل حل هستند؛ بنابراین برای رفع مشکلات باید به سمت توجه به تولیدات داخلی، باز کردن مسیر برای افزایش تولید داخلی و رفتن به مسیری که یافته‌های علمی به محصول نهایی و کالای واقعی تبدیل شود، حرکت کنیم؛ یعنی در جهت تجاری‌سازی یافته‌های علمی تلاش شود. توجه به محورهای بیان شده تا حد قابل توجهی می‌تواند منجر به ایجاد گشایش‌هایی شود، وگرنه هیچ مسئله‌ای با تهدید، لفاظی یا حرف زدن دولتی‌ها درست نمی‌شود و مشکلات کشور، حل‌ناشدنی باقی می‌ماند و روزبه‌روز عرصه بر اقتصاد کشور تنگ‌تر می‌شود.

افزوده

بودجه چیست؟

در معنای لغوی، بودجه کیفی خزنه‌دار است که دریافت‌ها و وجوه دولتی در آن قرار داده می‌شود و هزینه‌های دولتی از وجوه داخل آن کیفی پرداخت می‌شود. بودجه به مفهوم کلی، برنامه کار و وضعیت مالی یک شخص، خانواده، سازمان یا جامعه را برای آینده دور و نزدیک مشخص و ترسیم می‌کند؛ به عبارت دیگر بودجه طرحی است که نحوه تخصیص منابع محدود را در یک واحد تجاری یا هر سازمان دیگری تعیین می‌کند و نظر به اینکه منابع موجود نوعاً کمتر از میزان تقاضاست، لازم است پیشنهادها و پروژه‌های مطرح شده در بودجه به نحوی سیستماتیک ارزیابی شوند.

شاخص

دورزدن تحریم‌ها

توافق تجاری جدید بین ترکیه و ونزوئلا که به صورت رسمی توافق توسعه تجارت نام‌گذاری شده است، از روز ۲۱ اگوست اجرایی می‌شود. این توافق پس از سفر «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه، به ونزوئلا در می ۲۰۱۸ در دستور کار دو کشور قرار گرفت و در این سفر اردوغان تأکید کرد که به کشور آمریکای لاتین برای مقابله با تحریم‌های آمریکا و متحدان این کشور کمک خواهد کرد. اجرای این توافق تجاری در ماه ژانویه سال ۲۰۱۹ از سوی مقامات ترکیه به تصویب رسید که شامل کاهش یا حذف تعرفه‌های گمرکی بین دو کشور بود.

منهای نفت

خلع سلاح دشمن

خلع سلاح دشمن در بسازی تسلیحاتی سازی نفت علیه کشورمان، راه اصلی پیروزی در نبرد تحریمی است که می‌تواند به عنوان فرصتی بزرگ برای اصلاح ساختار اقتصاد ایران به شمار آید. چارچوب برنامه صفر کردن ارادی و فعالانه درآمد نفت در بودجه دولت، باید به گونه‌ای طراحی شود که هم بودجه از منابع حاصل از نفت رها شود و هم در عین حال، عواید ناشی از صادرات نفت به هر میزان، بتواند برای توسعه غیربودجه‌ای (غیر متکی به دولت) در کشور استفاده شود؛ در این حالت حتی در صورت صفر شدن صادرات نفت، امکان مدیریت تراز پرداخت‌ها و بازار ارز با ایجاد اصلاحاتی وجود دارد.

بزرگ‌ترین نعمتی که خدا به ما داده است

گفتاری از آیت‌الله علیرضا الهی

ارتباط با اهل بیت(ع) سرمنشأ همه فضائل و یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌هاست. در حالی که بسیاری از افراد از این نعمت غافل هستند و مسایدها به عناوین مختلف خودمان و دیگران را به این ذوات مقدسه مرتبط کنیم و این عنوان ولادت‌ها، شهادت‌ها و وفیات، همگی بهانه‌ای برای این ارتباط است. بعد از میلاد امام رضا(ع)، ماه ذوالحجه فرا می‌رسد که از جمله اعیاد این ماه، عید غدیر است. پس از آن ماه محرم، سپس ماه صفر، ماه جمادی الاول و بعد جمادی‌الثانی است که در تمام این ایام ما با اهل بیت(ع) در ارتباط هستیم، تا اینکه ما را از این نشئه به نشئه‌ای دیگر سیر بدهند و سفارش فراوانی درباره این موضوع

شده است. این سفارش‌ها نه از باب اینکه نفعی به آنها می‌رسد، بلکه به دستور خداوند متعال است. وقتی رسول خدا(ص) فرمودند من برای شما چگونه پیغمبری بودم؟ همگی ایشان را تحسین کردند. همه گفتند چها برای هدایت ما کردید، حتی خیلی هادل‌شان می‌خواست اجرت و مزدی را در برابر زحمات رسول‌الله(ص) به حضرت عرضه کنند، تا اینکه آیه نازل شد: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى»؛ به آسان بگو من هیچ اجری از شما نمی‌خواهم، مگر مودت با خاندانم. «مودت» مرحله شدید محبت است؛ به گونه‌ای که انسان قلباً به شکلی خودش را با اهل بیت(ع) مرتبط کند که قابل انتقاد نباشد. این امر نه برای این است که نفعی به حال آنها داشته باشد؛ بلکه منفعتش برای خود

ماست؛ چون رسول اکرم(ص) تمام جهاتی که به نفع مسلمانان باشد، بر آنها عرضه کردند و برای مردم بیان فرمودند. ارتباط و محبت با این خاندان، نعمت بزرگی است که ذات اقدس اله به ما ارزانی داشته و بسیاری از ما متوجه نیستیم که خدا چه نعمت ارزشمندی را به ما عنایت کرده؛ مانند این تمثیل که گفته شده هنگامی که آن ماهی پرسید آب چیست، او را از آب گرفتند و در خشکی قرار دادند و زمانی که در شرف جان دادن بود، او را به آب برگرداندند و به او گفتند آب همان چیزی است که حیات وابسته به آن است. محبت این خاندان نیز اینگونه است و حیات معنوی ما وابسته به آنهاست و این محبت در روز رستاخیز به کمک همه ما خواهد آمد و منشأ نجات ما خواهد شد.

یادآوری عظمت پروردگار

به مناسبت ۲۵ ذی‌القعده، روز دحو الارض، روز شروع حیات

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

جودی، میلاد حضرت ابراهیم(ع) و حضرت عیسی(ع)، خروج رسول اکرم(ص) از مدینه به قصد حجة‌الوداع، همچنین روز قیام امام زمان مهدی موعود(عج)، روز دحو الارض، جزء چهار روز معروفی است که روزه آن پاداش فراوان و ثواب ۷۰ سال روزه گرفتن دارد. از آیات قرآن این‌گونه فهمیده می‌شود که زمین در آغاز از زیر کعبه فعلی گسترش یافته است. در مفاتیح‌الجنان، در بساب اعمال ماه ذوالقعده روایتی آمده که حسن بن علی و شفاء از امام رضا(ع) نقل کرده زمین از زیر کعبه پهن شده است. آیه ۶ سوره شمس «و الارض و ما طحاها»؛ سوگند به زمین و آن کس که آن را گسترده، و آیه ۳۰ سوره نازعات «و الارض بعد ذلک دحاهها»؛ و پس آن زمین را با غلطانیدن گسترده، مستقیماً این اتفاق را ذکر کرده‌اند. راغب در کتاب «مفردات» می‌نویسد: «معنای لغت «طحو» مثل لغت «دحو» است و آن توسعه چیزی و حرکت دادن آن است». او در جای دیگر درباره لغت «دحا» می‌گوید: «حرکت دادن (زمین) از محل خود است». علمای اسلام با استفاده از معنای لغوی «طحا» نتیجه می‌گیرند که این آیه بر «حرکت وضعی و انتقالی زمین دلالت دارد». برخی مفسران نیز گفته‌اند: «خداوند زمین را به گونه‌ای گسترده که برای زندگی انسان و پرورش گیاهان و جانداران آماده

باشد؛ گودال‌ها و سرانمایی‌های تند و خطرناک را به وسیله فرسایش کوه‌ها و تبدیل سنگ‌ها به خاک پر کرد و آنها را مسطح و قابل زندگی ساخت، درحالی که چین خوردگی‌های نخستین آن، به گونه‌ای بودند که اجازه زندگی به انسان را نمی‌دادند.» در مقدمه کتاب «اعجاز قرآن» علامه طباطبائی، حرکت وضعی زمین از آیه ۳۰ سوره نازعات استخراج شده و آمده است: «هزار سال پیش از آنکه گالیله از حرکت زمین به دور خود سخن گوید، قرآن به صراحت از چرخش زمین بحث کرده است.» موضوع چگونگی ارتباط زمین با خورشید و دیگر سیارات منظومه شمسی، از ابتدا بحث‌ها و منازعات مختلفی را بین اهل علم به دنبال داشته است. اولین نظریه مطرح شده از سوی افرادی چون ارسطو و بطلمیوس، نظریه «زمین مرکزی» بود؛ به نحوی که در این مدل کیهان‌شناختی، زمین در مرکز کائنات، ثابت فرض شده است و خورشید و دیگر افلاک به دور آن می‌چرخند. پس از گذشت سالیان زیاد، کوپرنیک نظریه «خورشید مرکزی» را پیشنهاد کرد و حرکت زمین را متصور شد و به دنبال آن، گالیله و کپلر نیز آن را تأیید و پشتیبانی کردند. بر اساس نظر هیئت کوپرنیکی (۱۵۴۳-۱۴۷۳م) که به سبب حاکمیت ۱۴ قرینی افکار امثال بطلمیوس با مخالفت نیز روبه‌رو شد، پدیده‌های آسمانی،

از قبیل حرکات شبانه‌روزی ستارگان، تغییرات قطر ظاهری سیارات و نیز حرکات معکوس و مستقیم آنها به خوبی توجیه‌پذیر به نظر می‌رسید. در آیه ۳ سوره رعد نیز از کشیده شدن زمین به عنوان شروع حیات یاد شده و به سیر حیات اشاره شده است. در سوره فصلت نیز موضوع خلقت زمین در دو دوره بیان شده است که می‌توان از آن نیز دحو الارض را فهمید. روایتی از امام محمد باقر(ع) در خصوص تعدد آدم و عالم منقول است که حضرت در جواب این سؤال که آیا خلقت نخستین مجدداً تکرار می‌شود و شکل جدیدی می‌گیرد؟ می‌فرماید: «زمانی که یک دوره از حیات بشری با آب‌گرفتگی کامل سطح زمین به سر آید، خداوند مجدداً زمین را ایجاد دوره دیگری از حیات بشری و موجودات خشکی را فراهم می‌فرماید.» اما مهم‌ترین علت تعظیم این روز، یادآوری عظمت، جلال و بزرگی خداوند به انسان است. مؤمنان در شب و روز دحو الارض پروردگار را عبادت می‌کنند و با یادآوری عظمت خلقت به تعظیم خالق مشغول می‌شوند. روز دحو الارض روزی است که خداوند زمین را مناسب شروع حیات انسان‌ها، حیوانات و نباتات قرار داد و از روایت فوق برمی‌آید که شروع و پایان حیات نباتی بیرون آمدن سپس فرو رفتن زمین در آب است.

بافضیلت‌ترین اخلاق اجتماعی

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

را شریک در دارایی‌های خود می‌کنیم؛ به عبارتی رابطه‌ها و رفتارها تا حدی عدالت است و فراتر از عدالت، انصاف است؛ برای نمونه قصاص حق ماست، اما وقتی خودمان را جای فرد مقابل می‌گذاریم، می‌بینیم دوست نداریم برای ما قصاص به کار رود، پس از حق خودمان می‌گذریم تا به یک فضیلت بالاتر که بخشش، عفو و زندگی بخشیدن به یک انسان است، برسیم. قرآن ادای قرض را واجب و قرض‌دهنده را برای دریافت قرضش محق می‌داند؛ اما از طرفی او را به انصاف توصیه می‌کند و دستور می‌دهد در وصول طلبش کمی صبر کند. انصاف به خرج دادن اثرات و برکات زیادی در زندگی انسان‌ها دارد و می‌تواند تحولات بزرگی در زندگی ایجاد کند. به همین علت در مکتب‌مان آن را از مکارم اخلاقی می‌دانند. مردی خدمت رسول خدا(ص) رسید و گفت: «مرا از مکارم اخلاق آگاه کن». پیامبر اکرم(ص) فرمودند: «مکارم اخلاق عبارت است از: ۱- عفو کردن کسی که به تو ستم کرده است؛ ۲- پیوند با کسی که از تو بریده است؛ ۳- بخشش به کسی که تورا محروم کرده است؛ ۴- حق‌گویی،

گرچه به ضرر خودت باشد.» (بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۲۶۹) «سخت نگر فتن» به برادران و خواهران دینی، هم‌نوعان حتی به حیوانات و طبیعت کوتاه‌ترین تعریف انصاف می‌تواند باشد. امام علی(ع) درباره شخصیت منصف می‌فرمایند: «اعدل الناس من انصف من ظلمه»؛ عادل‌ترین مردم کسی است که با کسی که به او ظلم کرده است، با انصاف رفتار کند. (غررالحکم، ج ۲، ص ۴۳۵) همچنین می‌فرمایند: «الانصاف افضل الفضائل»؛ انصاف، برترین ارزش‌هاست. (غررالحکم، ج ۱، ص ۲۰۳) این بیان به این معناست که ارزش‌ها و فضایل اخلاقی هم در دنیا و آخرت در یک رتبه نیستند و برخی رفتارها، گفتارها و منش‌های ارزشی شرافتش بیشتر است؛ مانند این بیان قرآن درباره پرهیزکاران که «این اگر مکرم عندالله اتقائم»؛ به همین علت انصاف را «افضل الفضائل» اخلاقی معرفی می‌کنند. آنچه خداوند از ما می‌خواهد، انتخاب خوب‌ترین‌هاست؛ در همین راستا قرآن می‌فرماید: «و از نیکوترین آنچه از پروردگارتان به شما فرو فرستاده شده پیروی

کنید.» (زمر/ ۵۵) خداوند در آیه ۳۸ سوره نور می‌فرماید: «تا خداوند به آنان نیکوترین پاداش آنچه را عمل کرده‌اند، بدهد و از فضل خویش نیز بر آن بیفزاید.» این معنا بارها در آیات دیگر از جمله ۱۶ احقاف، ۹۶ و ۹۷ نحل و ۱۲۱ توبه تکرار شده است. «امیر مؤمنان علی(ع) هنگام بازگشت از صفین به امام حسن مجتبی(ع) چنین سفارش می‌کند: «پسر، نفس خود را میزان میان خود و دیگران قرار بده. آنچه را برای خود دوست داری، برای دیگران هم دوست بدار و آنچه را برای خود نمی‌پسندی، برای دیگران نیز پسند. ستم روا مدار آن‌گونه که دوست نداری بر تو ستم شود، نیکوکار باش آن‌گونه که دوست داری به تو نیکی کنند. آنچه برای دیگران زشت می‌داری، برای خود نیز زشت بشمار و چیزی را برای مردم رضایت بده که برای خود می‌پسندی. آنچه نمی‌دانی نگو، آنچه دوست نداری به تو نسبت دهند درباره دیگران مگو.» (نهج البلاغه، نامه ۳۱) چرا انصاف ارزشمندترین و بافضیلت‌ترین رفتارهاست؟ شاید به دلیل اینکه در جامعه ایجاد تساوی می‌کند و اثرات فردی و اجتماعی دارد.

دین

شماره ۹۵۸ | دوشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۹

صداقت

سلب‌ریتی‌ها در قرآن- ۱

اکثریت به چه معناست؟

محمدرضا قضاوی

کارشناس علوم اسلامی

هنگامی که قرآن کریم از اکثریت سخن می‌گوید، این اکثریت در دو دسته قابل جمع است: اکثریت در مسیر حق، در آیاتی مانند آیه ۱۷۴ سوره شعرا که می‌فرماید: «إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ»؛ و اکثریت در مسیر باطل، مانند آیه ۸۳ سوره نحل که می‌فرماید: «يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ».

اما دسته دوم در دو بخش است؛ آنان که نمی‌دانند و آنان که نمی‌خواهند بدانند. قرآن اکثریت باطنی را ذکر می‌کند که علم ندارند، ولی در مقابل حق و علم تواضع دارند و آن را قبول می‌کنند و اکثریتی که علم ندارند، ولی نمی‌خواهند علم و حق را قبول کنند و در مسیر صحیح قدم بگذارند. در اینجا آنان که نمی‌فهمند و حق را قبول نمی‌کنند، حتی اگر اکثریت را دارا باشند، علم و درک آنان درست نیست و به علت این اکثریت بودن‌شان نباید در مقابل آنان سر فرود آورد. پس در اینجا اکثریت، دلیل بر حق بودن نیست و دلیلی ندارد که ما به این واسطه راه آنان را قبول کنیم. قرآن مؤمنان را از این تبعیت منع کرده است و در سوره انعام آیه ۱۱۶ می‌فرماید: «وَإِن تَطَّعُوا أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ فَيضْلُوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّهُمْ إِلَّا يَعْرِفُونَ»؛ اگر از اکثر مردم زمین پیروی کنی تو را از راه خدا گمراه می‌کنند.

کسانی که نمی‌دانند، ولی با حق سررنگند ندارند، در آیه ۳۶ سوره سبأ آمده است که می‌فرماید: «قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ»؛ بگو پروردگار من است که روزی را برای هر کس که بخواهد گشاده یا تنگ می‌گرداند لیکن بیشتر مردم نمی‌دانند. این یعنی بسیاری از انسان‌ها از اینکه چه کسی روزی آنها را می‌دهد و از کجا روزی آنها را می‌رساند، خبر ندارند و بی‌اطلاع هستند.

بخش دوم، کسانی هستند که خداوند و نبوت پیامبران را انکار می‌کنند که در آیه ۱۷ هود می‌فرماید: «أَيَا آن كَسْ كَ از جانب پروردگار خویش دلیلی روشن دارد و زبان‌ش بدان گویاست و پیش از این کتاب موسی که خود پیشوا و رحمتی بوده است بدان شهادت داده، با آن کس که دلیلی ندارد برابر است؟ ایشان به آن کتاب روشن ایمان می‌آورند و هر گروه دیگری که به او کافر شود، جایگاهش در آتش است. در آن شک مکن، که حق است و از جانب پروردگارت آمده است، ولی بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند.»

در آیاتی مانند ۱ رعد، ۸۹ اسراء، ۵۴ کهف، ۴۴ و ۵۰ فرقان، ۷۶ نمل، ۲۸ سبأ، ۵۹ و ۶۴ و ۶۸ مائده، ۷۸ زخرف، ۱۱۰ آل عمران، ۱۰۲ اعراف، ۷۰ مؤمنون، ۸ توبه، ۱۰۶ یوسف، ۴ فصلت، ۱۰۹ بقره درباره آنان بحث شده است. با مراجعه دقیق به آیات متوجه این نکته می‌شویم که خداوند ما را امر به تبعیت از اکثریت دارای علم کرده است و از اکثریت بدون علم و انکارکننده برحذر داشته است؛ یعنی ای انسان‌ها جزء اکثریت دارای علم و درک و اکثریتی که در مسیر حق حرکت می‌کند، باشید، نه اکثریتی که درک نمی‌کند، علم ندارد و حق نیست. اما آیا این اکثریت فقط اشاره به تعدد دارد؟ یا کسانی که بر آنها عدد کثرت می‌تواند تعلق بگیرد یا فکری که غالب بر انسان‌های زیادی هست هم جزء اکثریت هستند؟

تقویم انقلاب

اولین شورای موقت ریاست جمهوری

سیدمهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

پس از رأی عدم کفایت سیاسی و عزل بنی‌صدر از ریاست جمهوری، او که به سرعت از نظام جمهوری اسلامی جدا شد و در پناه سازمان تروریستی منافقین قرار گرفت، به این امید بود که آینده تحولات به نفع آنها رقم خواهد خورد؛ به دنبال برکناری بنی‌صدر طبق اصول ۱۳۰، ۱۳۱ و ۱۳۲ قانون اساسی، اداره امور کشور به شورای موقت ریاست‌جمهوری واگذار می‌شود. این شورای وظایف ریاست‌جمهوری را عهده‌دار می‌شود که اعضای آن به ترتیب عبارتند از: رئیس دیوان عالی کشور، رئیس مجلس شورای اسلامی و نخست‌وزیر. یکی از مهم‌ترین موضوعات در دستور کار این شورا، برگزاری انتخابات دوجامه دوره ریاست‌جمهوری در اولین فرصت بود که جلسات متعددی برای پی‌گیری آن فعال شد. طبق برنامه‌های تنظیم‌شده، گروهک تروریستی حامی رئیس‌جمهور معزول، جلسه حزب جمهوری در همین موضوع را منفجر کرد تا بسیاری از سران نظام به شهادت برسند؛ البته آنها با انجام این جنایت هم به نتیجه نرسیدند. در راستای اقدامات تروریستی و کودتاگرانه منافقین و بنی‌صدری‌ها، عملیات‌های تروریستی با شدت تمام انجام می‌شد و حمله به اتومبیل‌های دولتی و مردمی که منافقین آنها را حزب‌اللهی می‌خواندند، ادامه یافت. یکی از مهم‌ترین اقدامات شورای موقت ریاست‌جمهوری، زمینه‌سازی برای انتخابات ریاست‌جمهوری دوره دوم بود که در روزهای پایانی تیرماه سال ۱۳۶۰، حدود ۸۰ نفر به عنوان نامزد ریاست‌جمهوری نام‌نویسی کردند و از این تعداد در نهایت ۴ نفر از آنها مورد تأیید شورای نگهبان قرار گرفتند که عبارت بودند از آقایان محمدعلی رجایی، عباس شبیبانی، علی‌اکبر پرورش و حبیب‌الله عسگر اولادی مسلمان؛ بنابراین هفته‌های آخر تیرماه سال ۱۳۶۰ به فعالیت‌های تبلیغاتی انتخابات دومین دوره ریاست‌جمهوری اختصاص پیدا کرد و رقابت انتخاباتی با شور و هیجان جوانان شکل گرفت. این روند و شکل کار، برای گروهک‌های تروریستی قابل تحمل نبود و شروع به ایجاد رعب و وحشت کردند. روز برگزاری انتخابات، دوم مرداد ماه تعیین شده بود. در آستانه برگزاری انتخابات، آقای عسگر اولادی مسلمان هدف تروریست‌ها قرار گرفت و سخت مجروح و به بیمارستان انتقال داده شد. وی تحت درمان قرار گرفت و پس از مدتی بهبود یافت که تحلیل‌های زیادی در این زمینه داده می‌شود. آقای هاشمی‌رفسنجانی علت ترور این کاندیدای ریاست‌جمهوری را تلاش منافقین برای کشتن یکی از نامزدها به منظور تعویق انتخابات به مدت ۱۵ روز، طبق قانون اساسی، دانست؛ اما در این حادثه اوضاع به نفع گروهک رقم نخورد، بلکه مردم را برای ادامه راه خود مصمم‌تر از گذشته کرد. جالب است که بنی‌صدر و سران گروهک‌های لیبرال، منافقین، کمونیست‌ها و چپی‌ها یا در اختفا به سر می‌بردند، یا در کمین فرصتی به نفع خود بودند تا به قدرت برسند و زمام امور را به دست بگیرند؛ اما عجیب بود که این تحولات در زمان کوتاه به سرعت رخ می‌داد و هر اتفاق و حادثه‌ای که پیش می‌آمد، برای جمهوری اسلامی دستاورد مثبت داشت و برای ضد انقلاب دستاورد منفی؛ در اصل این ناشی از وجود بابرکت امام خمینی (ره) به عنوان ولی فقیه بود.

سقوط هلی کوپتر رئیس‌جمهور

بازنگاهی به تلاش‌های امام (ره) برای حفظ ابوالحسن بنی‌صدر

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

این هنگام هلی کوپتر شروع کرد به دور زدن و وقتی آدم بیرون را نگاه می‌کرد، چنین به نظر می‌رسید که روی آب پرواز می‌کند. خلبان بعد متوجه شد چراغ‌ها از کار افتاده است. به هر حال ناچار آماده فرود اجباری گردید که کنترل از دست او خارج شده و هلی کوپتر سقوط کرد. پس از سقوط هلی کوپتر، تیمسار ظهیرنژاد در هلی کوپتر را باز کرد و کلیه سرنشینان به بیرون پریدند. در این لحظه بود که متوجه شدیم قطعات هلی کوپتر در نقاط مختلف افتاده است. رئیس جمهوری سپس افزود: این الحمدلله از شگفتی‌ها و نشانه کمال رحمت خداوندی است که هلی کوپتری سقوط کرده و متلاشی هم بشود و به هیچ یک از سرنشینان کوچک‌ترین صدمه‌ای نرسد و نشانه دوم رحمت الهی اینکه در ۱۵ کیلومتری محل سقوط هلی کوپتر، ۱۵ نفر از پاسداران سپاه انقلاب به وسیله ضد انقلاب شهید شده بودند. رئیس جمهور در ادامه سخنان خود اظهار داشت که محل سقوط در نزدیکی دهی بود و روستاییان آن ده که بعد معلوم شد گرد هستند، آمدند و خیلی شادی کردند و شگفت‌زده شده بودند. روستاییان که دارای یک جیب و یک تراکتور بودند، کلیه سرنشینان را به پاسگاه ژاندارمری آن منطقه انتقال داده و در آنجا با استفاده از اتومبیل پاسگاه به کرمانشاه آمدیم. رئیس جمهوری افزود: هنگام حرکت هلی کوپتر هوا تاریک بود و ظاهراً این هلی کوپتر شب نمی‌بایست پرواز می‌کرد؛ ولی چون خلبان ماهری بود، لذا آماده پرواز گردید و به هر حال نقص فنی از عهده او بیرون بود. از آنجا که عواطف و احساسات بشری و ظاهرسازی نیست و احساسات صمیمانه است، روحیه انسانی این خلبان‌ها و همه سرنشینان خیلی برجسته بود و من هم باید از روحیه فرمانده نیروی زمینی و هم از صیاد شیرازی و از همه و همچنین از مردمی که

با آن صمیمیت بر گرد ما حلقه زدند، در صورتی که دیگران می‌ترسیدند که آنها به ما حمله کنند، تشکر و قدردانی کنم. دهقانان آنجا گرد بودند و خیلی پرشور، و بحمدالله همه چیز گواهی می‌داد از الطاف خداوندی.

♦ پیام امام(ره)

در پی سقوط هلی کوپتر حامل بنی‌صدر و هیئت همراه، حضرت امام(ره) بسا صدور پیامی خطاب به رئیس‌جمهور از جانب او که در بردن وی از سانحه سقوط با عنوان «عنایت معجزه‌آسا» یاد کردند و چنین نوشتند: «بسم الله الرحمن الرحیم/ جناب آقای بنی‌صدر، رئیس‌جمهور (حفظه‌الله تعالی)؛ نجات جنابعالی و همراهان محترم از سانحه‌ای که به حسب عادت مصیبت‌وار باید باشد، نشانه‌ای از الطاف الهی است برای پیشرفت انقلاب اسلامی. ما از این اموری که قدرت حق آشکارا در آن پیداست که همه در جهات حفظ این کشور و ملت است، کرا آیدایم. ان‌شاء‌الله تعالی از این پس نیز عنایات پروردگار با ماست و با همه وجود در پیشگاه مقدس شکرگزاریم. ما همه از خداییم و باید در راه خدمت به او باشیم. این عنایت معجزه‌آسا دلیل آن است که شما و همراهان تان در خدمت به کشور اسلامی صریح بوده و صدیق خواهید بود. شما به شکرانه این نعمت بزرگ زندگانی ثانوی خود را بیش از پیش وقف خدمت به اسلام و کشور اسلامی نمایید و ملت بزرگ با رویت این عنایات پی‌درپی اطمینان کامل داشته باشند مادام که در خدمت اسلام هستند، آسیب‌پذیر نیستند و دشمنان کوردل این کشور بدانند که با توطئه‌ها و شیطنت‌ها نخواهند توانست کشور اسلامی را آسیب رسانند. ملت ما تا پای جان در خدمت به اسلام حاضر و در پشتیبانی از نهادهای اسلامی مصمم هستند و از خداوند تعالی عظمت

اسلام و مسلمین و کشور اسلامی ایران را خواستارم. والسلام علیکم ورحمت‌الله. روح‌الله الموسوی‌الخمنی ۱۳۵۹/۵/۲۵

♦ پاسخ بنی‌صدر

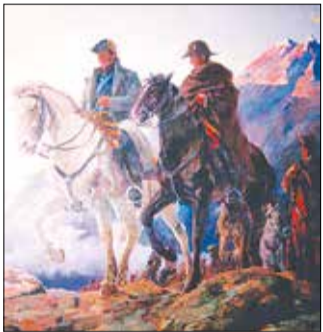
ابوالحسن بنی‌صدر نیز در پاسخ به پیام امام خمینی، متنی را به شرح زیر برای بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ارسال کرد: حضور مبارک حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی، پدر و رهبر عزیزم. پیام تشویق و آموزنده عز وصول بخشید. اینجانب عنایت و حمایت امام امت را همواره نشانه عنایت الهی می‌دانستم و می‌دانم. از خداوند بزرگ که قدرت و فضل خویش را در این مناسبت به بهترین وجه بر این بنده عیان فرمود، توفیق خدمت به دین و خلق و اورا طلب می‌کنم و یقین دارم از راهنمایی و حمایت‌های شما برخوردار خواهم بود. امام عمر و عزت مستدام باد. ان‌شاء‌الله/ابوالحسن بنی‌صدر ۱۳۵۹/۵/۲۵

سردار «یوسف فروتن» از اعضای شورای فرماندهی سپاه و نخستین سخنگوی سپاه در آن سال‌ها نقل می‌کند: «آن روز وقتی که هلی کوپتر در پناه سقوط کرد و بنی‌صدر از این حادثه جان سالم به در برد، امام(ره) پیامی صادر کردند و بابت نجات جان رئیس‌جمهور و همراهانش از حادثه پیش‌آمده، خدا را شکر کردند. بعد از این پیام امام(ره)، کارد می‌زدی خون من در نمی‌آید. با خودم می‌گفتم ای کاش بنی‌صدر می‌مُرد. اقرار می‌کنم که آن زمان نمی‌فهمیدم و متوجه نبودم؛ اگر بنی‌صدر در جریان آن حادثه کشته می‌شد، از او یک امامزاده در ذهن مردم ساخته می‌شد و دیگر جمع و جور کردن اوضاع به این آسانی‌ها نبود. امام(ره) مسائل و مواردی را می‌دیدند که هیچ یک از نامی‌دیدیم.»

حافظه

روباروبی آمریکا با اسپانیا

استعمارگر قاره سرخ

با محوریت یافتن دکترین مونرو، سیاست‌های توسعه‌طلبانه منطقه‌های آمریکا در قرن نوزدهم میلادی شدت یافت و این کشور تلاش کرد رقبای اروپایی خود را از قاره سرخ به تدریج خارج و این سرزمین را به حیاط‌خلوت خود تبدیل کند. در اواخر قرن نوزدهم، بستر برای مقابله با اسپانیا که بیشترین نفوذ را در منطقه داشت، فراهم شد. اسپانیا به شکل سنتی از چهار قرن قبل در آمریکا حضور داشت. در سال ۱۸۸۶، تفکر سیاستمداران آمریکایی به سوی جنگ با اسپانیا متمرکز شد تا آن کشور را از کوبا و پورتوریکو خارج کنند. تلاش کوبا برای استقلال و کشتار بی‌رحمانه مردم به دست اسپانیایی‌ها، بهانه لازم را به دولت آمریکا داد. انفجار مشکوک ناو «ماین» آمریکا که برای حفظ شهر و نودان آمریکایی ساکن کوبا در ساحل هاوانا لنگر انداخته بود و به دنبال آن مرگ ۶۰ آمریکایی، این بهانه را به آمریکا داد و با وجود اینکه دولت اسپانیا از این واقعه ابراز ناراحتی کرد و سربازان مقتول را با رعایت تشریفات نظامی به خاک سپرد، اما روزنامه‌ها به تحریک مردم دست زدند و این مسئله را به گردن اسپانیایی‌ها انداختند و در نتیجه دولت آمریکا در ۲۸ آوریل ۱۸۹۸ به اسپانیا اعلام جنگ داد.

در حالی که دنیا گمان می‌کرد جنگ سختی در پیش باشد، تئودور روزولت (که بعدها رئیس‌جمهور شد) به سیاستمداران آمریکایی قول داد جنگ بسیار سریع تمام شود. او به عنوان معاون وزارت دریانوردی

آمریکا از چند سال قبل ناوگانی را گرد آورده بود که بسیار قوی و مجهز بودند؛ حال آنکه اسپانیا دیگر هیچ شباهتی به «قدرت اول دریایی جهان» نداشت. در می ۱۸۹۸، ناوهای بزرگ آمریکا به گونه‌ای برقی‌آسا تحت فرمان دریاسالار «جرج دیویی» به ناوگان اسپانیا در خلیج مانیل در فیلیپین حمله کردند و در نبردی سریع، کل ناوهای این کشور را در منطقه مذکور از بین بردند. بنا بر مفاد پیمان پاریس (۱۰ دسامبر ۱۸۹۸) اسپانیا از همه دعاوی خود بر کوبا دست کشید؛ همچنین جزیره گوام در اقیانوس آرام و پورتوریکو در دریای کارائیب را به ایالات متحده داد و حاکمیت بر جزایر فیلیپین را در برابر ۲۰ میلیون دلار به ایالات متحده واگذار کرد. آمریکا پیش از توافق صلح با اسپانیا، جزایر هاوایی را نیز به خاک خود ضمیمه کرده بود و استعمارگری نوینی را آغاز کرد.

دهلیز

چگونگی مواجهه امام(ره) با ارتش شاهنشاهی

مقلدان امام (ره) در ارتش

وجود رژیم شاه رنج می‌بردند. دیر یا زود به مردم می‌پیوندند.» اسام همچنین قیبل از آن، در مصاحبه با روزنامه «السنفر» اعلام کردند: «طبق اخباری که به ما می‌رسد، حوادثی در ارتش اتفاق افتاده و می‌افتد که نشانه بیداری آنهاست و ما مطمئنیم که دیر یا زود به ندای ملت پاسخ برادرانه خواهند داد.» پیش‌بینی حضرت امام(ره) به وقوع پیوست و نیروهای تحول‌یافته ارتش به تدریج به انقلاب و مردم پیوستند و پایه‌های حکومت شاه را متزلزل و آماده فرود آمدن آخرین ضربات از جانب انقلابیون و مردم کردند. واقعیت این است که این مشی امام(ره) در ارتشیان اثرگذار بود و آنان که اکثریت‌شان متعلق به این خاک و بوم بودند و دل در گروی مذهب تشیع داشتند، اعتقادات خود به مرجع بزرگ شیعه را نتوانستند سرکوب کنند. «ارتشبد عباس قره‌باغی» رئیس ستاد مشترک ارتش رژیم پهلوی به این حقیقت اعتراف می‌کند. خاطرات وی که در قالب کتابی با عنوان «اعترافات ژنرال» و سوی نشر نی انتشار یافته است، حامی نکات قابل ملاحظه‌ای از حوادث سال ۱۳۵۷ است. وی در بخشی از خاطرات خود می‌گوید: «اکثریت سربازان و تعداد قابل توجهی از افسران و درجه‌داران سخت معتقد به مذهب و مقلد آقایان علمای دینی بودند... تعدادی از پرسنل شهرتانی کتاب‌گزارش نموده بودند که از مقلدین آیت‌الله خمینی بوده و نمی‌توانند بر خلاف دستورات آیت‌الله عمل نمایند.»

برخلاف بسیاری از مدعیان مبارزه که پیش از پیروزی انقلاب اسلامی مشی مسلحانه را مطرح می‌کردند، حضرت امام(ره) اعتقادی به این سبک نداشتند و آن را ابتر حتی غیرشرعی می‌دانستند. حضرت امام(ره) مخالفت خود با ورود به فاز مسلحانه را در جلسات مختلف به سماع و نظر سران گروه‌های مبارز رساندند و آنان را از ورود خشونت به فاز مسلحانه و کشتار افسران ارتش شاهنشاهی منع کردند. این خط مشی از طرق مختلف به اطلاع فعالان سیاسی و مبارزانی که به حضرت امام(ره) اعتقاد داشتند، انتقال داده شد. هرچند رده‌های بالای ارتش همچنان طرفدار رژیم پهلوی بودند، اما همراهی ارتشیان با انقلاب اسلامی تا حدی بود که اعلامیه‌های امام(ره) در پادگان‌های ارتش دست به دست می‌شد. افسرانی مانند سرهنگ نامجوی، سرهنگ رحیمی، سرهنگ کتیبه، سرهنگ سلیمی، سرگرد نجفی، سرگرد صیاد شیرازی، سرگرد کلاهدوز، سرگرد آقابپرست، سروان طوطیایی، سروان دادبین و... اعلامیه‌ها و نوارهای صوتی حضرت امام(ره) را در پادگان‌های پیش می‌کردند. مواضع امام(ره) در آستانه انقلاب نسبت به ارتش در مصاحبه با روزنامه فرانسوی «لوژورنال» در آذر ۱۳۵۷ چنین انعکاس یافت: «سربازان و افسرانی که با مردم پیوند دارند و خود آنان از

نگاهی نقادانه به یادداشت مصطفی تاجزاده
با عنوان «استقلال منفی، استقلال مثبت»

درون‌گرایی انقلابی

یا توسعه‌گرایی برون‌گرایانه

برون‌گرایی به معنای توسعه‌گرایی است که در آن کشور با تمام توان خود به دنبال توسعه و پیشرفت است و به هیچ وجه موقعت‌شان قابل مقایسه با جمهوری اسلامی نیست. توسعه‌گرایی به معنای توسعه‌گرایی است که در آن کشور با تمام توان خود به دنبال توسعه و پیشرفت است و به هیچ وجه موقعت‌شان قابل مقایسه با جمهوری اسلامی نیست.

مصطفی قربانی
کارشناس سیاسی

سیدمصطفی تاجزاده در یادداشتی با عنوان «استقلال منفی، استقلال مثبت» که در سایت «مشق نو» منتشر شده، استقلال را به دو نوع منفی/سلبی و مثبت/ایجابی تقسیم کرده است: «استقلال منفی آن است که تصمیم‌های ملی در داخل واحد ملی گرفته شود و مثلاً سرنوشت ایران توسط ایرانیان و نه بیگانگان تعیین شود و لندن و واشنگتن یا پکن و مسکو تعیین‌کننده مقدرات ملت ما نباشند. استقلال مثبت آن است که کشور بتواند از امکانات و فرصت‌های بی‌ظفری که انفجار اطلاعات و انقلاب ارتباطات فراهم آورده است، استفاده کند تا پیشرفت میهن و رفاه شهروندان به شکل بهینه تأمین شود. طبق این تعریف، استقلال همچون آزادی، زمانی می‌تواند به تحقق اهداف و منافع ملی منجر شود که شهروندان هم تعیین‌کننده سرنوشت باشند و هم بتوانند به داد و ستد در هر زمینه و با هر کشوری که صلاح می‌دانند، بپردازند تا اقتصاد ملی رونق گیرد و معیشت مردم بهبود یابد.» وی در ادامه با تأکید بر ضرورت حفظ استقلال سلبی کشور، معتقد است که نظام به‌لحاظ استقلال مثبت، مانند رعایت حقوق شهروندی، متأسفانه به جز بهمین ۱۳۵۷ تا خرداد ۱۳۶۰، کارنامه تیره و تاریکی از خود به‌جا گذاشته است؛ به‌همین دلیل نتوانسته است از مشارکت همه‌جانبه و فعال‌آحاد شهروندان و نیز از امکانات و فرصت‌های جهانی شدن به نفع پیشرفت اقتصادی، علمی و فنی ایران و تأمین رفاه ایرانیان بهره‌برد.

وی همچنین با یادآوری ضرورت حل مسائل با آمریکا، مدعی است که در دوران جنگ سرد،

تخاصم با آمریکا به معنای محروم شدن از داد و ستد با همه جهان نبود؛ حال آنکه امروز اگر آمریکا یک کشور در حال توسعه را تحریم کند، روسیه و چین نیز به دلایل متعدد نمی‌توانند مناسبات عادی اقتصادی با آن برقرار کنند.

در نهایت، تاجزاده به این نتیجه می‌رسد که عقل و تجربه حکم به تنش‌زدایی و کاهش مناقشات با همه کشورها می‌کند تا ایران و ایرانی بتوانند به بهترین نحو از امکانات و فرصت‌های جهانی (اعم از دانش، تجربه، تکنولوژی حتی شیوه‌های مدیریت دیگران) استفاده کنند، بدون آنکه لازم باشد از استقلال سیاسی خود دست بکشند یا تسلیم زورگویی آمریکا شوند.

بحثی که تاجزاده در این یادداشت مطرح کرده، همان دوگانه توسعه‌گرایی است که بحث دیرینی است. نکته مهم در ارتباط با دیدگاه تاجزاده، ارائه تعریفی منطقی از استقلال مثبت و البته، در نظر گرفتن نقش و جایگاه پیش از حد و شأن آن در توسعه اقتصادی کشور است. به هر حال، در ارتباط با این موضوع باید به چند نکته توجه کرد:

۱ اگرچه ایران همواره در بر خورد با همه کشورها به جز رژیم صهیونیستی درصدد مساعی جمیله (Good Office)، تعامل سازنده و تنش‌زدایی بوده است، اما برخلاف نتیجه‌گیری آقای تاجزاده، این همه روایت لازم و کافی برای تحقق توسعه کشور نیست. توسعه عمدتاً یک امر داخلی و وابسته به ظرفیت‌های داخل کشور است. ارتباط و تعامل سازنده با سایر کشورها نیز بدون شک در این میان یک متغیر غیر قابل انکار است، اما نقش و جایگاه آن به گونه‌ای نیست که با وجود تعامل با سایر کشورها، بتوان امیدوار بود که مشکل توسعه کشور حل می‌شود؛ نمونه آن، کشورهای مختلف منطقه هستند که با وجود تحریم نبودن و روابط گسترده با

کشورهای اروپایی و آمریکا، به لحاظ میزان توفیق در توسعه، به هیچ وجه موقعیت‌شان قابل مقایسه با جمهوری اسلامی نیست.

۲ برخلاف تصورات و پیش‌فرض‌های آقای تاجزاده، نوع توسعه‌ای که با استقلال مثبت (به تعبیر وی) حاصل می‌شود، توسعه‌ای درون‌زا نیست. توضیح آنکه در ارتباط با توسعه باید گفت که توسعه زمانی مطلوب است که قادر به تولید نتایج مطلوب باشد. نتایج مطلوب هم در یک نگاه کلی شامل دو متغیر مهم می‌شود: اول ارتقای ظرفیت‌های اقتصادی کشور و دوم، افزایش درجه استقلال و عزت ملی. آن نوع توسعه‌ای که اکنون در نظام بین‌الملل تبلیغ می‌شود و از طریق استقلال مثبتی که تاجزاده گفته است، حاصل می‌شود، توسعه‌ای نیست که قادر به ایجاد نتایج مطلوب مذکور باشد؛ زیرا این نوع توسعه اگرچه منجر به افزایش ظرفیت‌های یک کشور می‌شود، اما منجر به افزایش درجه استقلال و عزت ملی واحدهای موردنظر نشده که نمونه آن ژاپن است.

۳ در حوزه استقلال مثبت اگرچه وضعیت کشور، امروزه، چندان مطلوب نیست، اما باید توجه داشت که این به آن معنا نیست که جمهوری اسلامی درصدد توسعه مناسبات با سایر کشورها نباشد. واقعیت این است که جمهوری اسلامی به‌عنوان یک دولت انقلابی و استکبارستیز و در عین حال، عقلانی و واقع‌بین، همواره به این مهم توجه داشته است، حتی در ارتباط با کشور متخاصمی چون آمریکا. جمهوری اسلامی نشان داده است که واقعاً و به طرز صادقانه‌ای خواهان حل مسائل با این کشور است، اما هر بار که مذاکره، توافق یا معامله‌ای با این کشور انجام می‌شود، در کمال ناباوری و تعجب، این طرف آمریکایی است

۴ به نظر می‌رسد آقای تاجزاده درک چندانی از دینامیسم قدرت در نظام بین‌الملل ندارد و همچنان در دوران آمریکایی روابط بین‌الملل به سر می‌برد و بی‌اطلاع از چرخش محور قدرت در نظام بین‌الملل از غرب به شرق است. در واقع، اتفاقاً شدن به شرایطی همچون جنگ سرد است. واقعیت این است که روند تحولات در بسیاری از نقاط جهان، امروزه برخلاف میل آمریکا پیش می‌رود و این‌گونه نیست که اگر آمریکا به کشوری احم کند، آن کشور دیگر از حیز انتفاع ساقط شود؛ شرایط در حال گذار نظام بین‌الملل و بروز و ظهور جدی بازیگرانی چون چین این امکان را، برخلاف گذشته، از آمریکا سلب کرده است. نمونه اخیر آن را می‌توان در امضای سند همکاری‌های راهبردی ۲۵ ساله میان ایران و چین و تلاش جدی چینی‌ها برای همکاری راهبردی با لبنان دید.

۵ قوت و ضعف کشور، برخلاف تصور آقای تاجزاده، ریشه در قوت یا ضعف استقلال مثبت ما ندارد؛ بلکه آن‌گونه که تجربه ثابت کرده است، ریشه در جوان‌گرایی، اعتماد به ظرفیت‌های داخل کشور، پرهیز از امید واهی به خارج از کشور، به کار بستن عزم و روحیه جهادی و انقلابی و... دارد؛ بنابراین، مسئله اصلی کشور را باید درون‌گرایی انقلابی دانست، نه توسعه‌گرایی برون‌گرایانه.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۱۱

نظریه ماندگاری انقلاب اسلامی

محسن محمدی الموتری
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید مطهری (ره)

تسوری ترمیدوری انقلاب‌ها در بررسی نسبت انقلاب اسلامی با آن، به عنوان یکی از متغیرهای مهم در ضرورت طرح نظریه نظام انقلابی رد شد. در ادامه به سایر عوامل و متغیرها اشاره می‌کنیم:

زمینه‌سازی در جهت تحقق کامل اهداف انقلاب
تغییر رژیم دیکتاتوری پهلوی و قطع وابستگی به قدرت‌های بزرگ، از جمله اهداف فوری و کوتاه‌مدتی بود که در نتیجه پیروزی انقلاب اسلامی محقق شد؛ اما بسیاری از آرمان‌ها و اهدافی که در جریان حرکت انقلابی از سوی اکثریت ملت ایران و رهبران آن مطرح شده بود، به ویژه در حوزه‌های عدالت‌طلبی، فسادستیزی و رفاه اقتصادی، با استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران وارد مرحله عملیاتی شد. تحقق کامل این دسته از اهداف و آرمان‌های انقلابی نیازمند طی مسیری پرفراز و نشیب و زمان‌بر است. در صورت عدم مبارزه مستمر و طولانی با آنها، تدریجاً امکان رشد مجدد این ارزش‌ها و انحراف و آلوده شدن ارزش‌های اصیل انقلابی فراهم می‌شود. رهبر معظم انقلاب برای مواجهه با این آفات و به منظور حفظ هویت انقلابی «نظریه نظام انقلابی» را

سیاست نامه

اندیشه‌سیاسی علامه نائینی - ۱۰

وکالت و عدالت

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

علامه نائینی در نظریه‌پردازی نظام مشروطه از استدلال‌های عقلایی یا احتجاجات نقلی و روایی از آیات و روایات بهره گرفت. وی برگزیده شدن نمایندگان مجلس به وسیله مردم و وفای عهد برگزیدگان را مصداق «عقد قرارداد اجتماعی» در فلسفه سیاسی اندیشه مدرن حکمرانی تحلیل می‌کند که به اصل و قاعده‌ای جهانی تبدیل شده است. آیه کریمه: «اوفوا بالعقود» عقد بین مردم و نمایندگان را نیز جزء عقود قرار می‌دهد که وفای به آن واجب است؛ بنابراین آیه یادشده نه تنها بر جایز بودن همه‌پرسی دلالت دارد که مردم و نمایندگان مجلس را موظف می‌کند به قراردادی که بین آنان بسته شده است، جامه عمل بپوشانند. نمایندگان مجلس آنچه‌ها را بر عهده آنان است، انجام می‌دهند. مردم نیز از قانون‌هایی که گذرانده‌اند و مصلحت‌اندیشی‌هایی که کرده‌اند، پیروی می‌کنند.

البته بودند کسانی که هم با رویکرد درون دینی و هم از نگاه مبتنی بر ضعف در پیاده‌سازی فلسفه غربی و قرارداد اجتماعی وی را نقد می‌کردند؛ برای نمونه گروهی معتقد بودند همه‌پرسی و گزیدن نمایندگان مجلس با وکالت شرعی برابری و هم‌سانی ندارد؛ وکالت به این معنی است که شخصی شخص دیگر را به‌عنوان وکیل برای انجام کارهای معینی برگزینند. از باب نمونه انسان می‌تواند شخصی را وکیل کند تا خانه‌اش را بفروشد یا خانه‌ای را برای او بخرد و اسناد مربوط را از سوی او امضا کند. در حالی که وکالت باید به طور کلی یا جزئی معین باشد؛ اما امور سیاسی و اجتماعی که مربوط به تمام مردم است، از باب ولایت است، نه وکالت. ولایت هم در حوزه اختیارهای مجتهدان واجد شرایط است، نه مردم.^۱

نائینی در ضمن پاسخ به شبهه بالا، انتخاب نمایندگان را وکالتی شرعی در امور سیاسی می‌داند؛ به این بیان که همه مردم حق دخالت در امور خود و کشور را دارند. آنان تصمیم می‌گیرند که چند تن را برگزینند تا امور را بر ابر دلخواه آنان انجام دهند.^۲ مستند وی در این زمینه، بیان امام علی(ع) است که در بخشنامه‌ای مأموران گردآوری مالیات را «وکیل مردم» خوانده است. آن حضرت، ضمن توصیه مأموران حکومتی به انصاف و خوش‌رفتاری با مردم، تأکید می‌فرماید: «فانصفوا الناس من انفسکم واصبروا لحوادثهم فانکم خزان الرعیه وکلاء الایمه و سفراء الایمه ولاتحشمو احداعن حاجته ولا تحبسوه عن طلبته»؛ پس داد مردم را از خود بدهید (در روابط خود با مردم انصاف داشته باشید) و در برآوردن حاجت‌های آنان شکیبایی ورزید که شما رعیت را گنجه‌ورانید و امت را وکیلان و امامان را سفیران. حاجت کسی را روا ناکرده مگذارید و او را از آنچه مطلوب اوست باز مدارید.^۳ در واقع، از نظر اسلام آن اصلی که می‌تواند تعادل اجتماع را حفظ کند و همه را راضی نگه دارد، به پیکر اجتماع سلامت و به روح اجتماع آرامش بدهد، عدالت است. ظلم، جور و تبعیض قادر نیستند حتی روح خود ستمگر و روح آن کسی را که به نفع او ستمگری می‌شود، راضی و آرام نگه دارد، تا چه رسد به ستم‌دیدگان و پایمال‌شدگان. بی‌نوش در دفتر نشریه موجود است.

داستان

زبان دوم!

نقیسه محمدی

دبیر گروه جامعه

تک‌فرزند بودم. بدم نمی‌آمد خواهر یا برادری داشته باشم، اما گاهی می‌ترسیدم آن همه توجه را از دست بدهم. بالاخره در همان روزهایی که تازه وارد شانزده سالگی شده بودم، معلوم شد که قرار است عضوی به خانواده ما اضافه شود. کمی در ابراز احساساتم گیج بودم. قرار بود همراه مادرم برای یادگیری زبان دوم اقدام کنیم؛ چون آرزو داشتیم معلم شویم و در کنار آن مدارج علمی بالایی کسب کنیم. همه اینها نیازمند آموزش زبان انگلیسی بود و حالا با این شرایط، مادر از همراهی من دست می‌کشید. این موضوع ناراحتی می‌کرد. پدرم اما خیلی خوشحال بود. بارها گفته بود که دلش یک خانه شلوغ و پرپیچ می‌خواهد؛ اما زمانه و مشکلات کوچک و بزرگ مانع شده بود.

روزها گذشت و برادر کوچکم، احسان، به دنیا آمد. همه با دنیای عجیب و شادی روبرو بودیم. او، اگرچه چیزی از دنیا نمی‌فهمید، اما به طرز عجیبی زندگی همه‌مان را تحت تأثیر قرار داده بود؛ یک زندگی فعال و پرشور و هیجان! تمام دل‌خوشی من و پدرم رسیدن به خانه و بازی با احسان بود. انگار هیچ لذتی در دنیا ما را آن قدر شاد نمی‌کرد که خنده‌های دلچسب احسان.

اما خانه شاد ما با خبر دردناکی به هم ریخت. بعد از مدت‌ها بررسی و آزمایش تست، متوجه شدیم احسان ناشنو است. همه چیز به هم ریخته بود. مادرم با اشک و آه به هر دری می‌زد تا صدایش را به گوش احسان برساند. پدرم افسرده و در هم بود، انگار ده سال شکسته‌تر شده بود. من هم وقتی نگاهم به حرکات پامزه برادر می‌افتاد، بغض می‌کردم، تحمل آینده‌ای مبهم برای پسر نازنین خانواده را نداشتم. تمام فضای خانه ما پر شد از بحث در مان احسان! تنها دل‌خوشی ما این بود که بشود راهی برای درمانش پیدا کنیم. دکتر گفته بود با کاشت حلزون می‌شود او را درمان کرد و همین موضوع دلگرم‌مان می‌کرد، هر چند سختی‌های زیادی پیش رو بود. یکی از آنها آموختن زبان اشاره به احسان و یادگیری خودمان از زمان فرا رسیدن عمل جراحی بود. کمی سن، کمی پدرم و بیشتر البته مادرم، با استفاده از کتاب‌های آموزشی

و کلاس‌های مختلف، سعی در یادگیری و آموزش دانشتیم. عشق به کوچک‌ترین عضو خانواده ما را می‌جذاب می‌کرد که هر سختی و ناگواری را تحمل کنیم. هر حرکتی را که احسان دوست داشتی تقلید می‌کرد، انگار دنیا را به ما می‌بخشیدند. کم‌کم زبان دوم خانواده ما، زبان اشاره شد. حتی گاهی یادمان می‌رفت و با اشاره حرف‌های مان را به همدیگر منتقل می‌کردیم و بعد می‌خندیدیم. احسان هم همین رفتار را تقلید می‌کرد و بعد از هر اشاره می‌خندید. دنیای صاف و پاک کودکی او همه ما را به وجد می‌آورد.

عمل احسان با هر سختی که بود، در سال دوم تولدش انجام شد و برادر عزیزم برای اولین بار توانست نغمه روح‌بخش مادرم را بشنود. همان سال در رشته آموزش کودکان استثنایی شاخه ناشنوایان در دانشگاه پذیرفته شدم و چند سالی است با زبان دوم با کودکانی که ذهن و فکشان در سکوتی مطلق شکل می‌گیرد، نجوای عاشقانه سر می‌دهم.

حمیدرضا حیدری

روزنامه‌نگار

ایس روزها فضای مجازی پرکاربردترین ابزار در دست مردم است. از کوچک‌ترین فرد خانواده گرفته تا مسن‌ترین، همه به نوعی با فضای مجازی سروکار دارند. به علاوه به دلیل شیوع ویروس کرونا و تعطیلی آموزش حضوری و لزوم تحصیل آنلاین برای دانش آموزان، این قشر بیش از پیش از تلفن همراه هوشمند و فضای مجازی استفاده می‌کنند. استفاده از برنامه «شاد» بهانه‌ای شد تا فرزندان که تا دیروز اجازه استفاده از تلفن همراه را نداشتند، حالا خود صاحب آن بشوند یا اجازه استفاده از تلفن والدین را پیدا کنند. زمانی که فرزند خانواده مشغول استفاده از این تکنولوژی می‌شود، تقریباً دیگر خانواده کنترل روی اینکه او وارد چه فضایی می‌شود یا از چه سایت‌هایی استفاده می‌کند، ندارد و این موجب می‌شود به بهانه استفاده از سامانه شاد، کودکان و نوجوانان شبکه‌های اجتماعی مختلف، از جمله تلگرام و اینستاگرام را روی گوشی خود داشته باشند و بیش از آنکه به مطالب

نگاهی به پیامدهای دسترسی نوجوانان به فضای مجازی به واسطه آموزش آنلاین

صعود یا سقوط؟

برخی فکر کنند فضای مجازی آن‌قدرها هم فضای خطرناکی نیست. اگر کسی چنین ادعایی کند، قطعاً شناخت درستی از آن ندارد و با القای فضای مجازی آشنا نیست. امروز اگر یک فرد بالغ بخواهد گشت و گذاری در فضای اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، به خصوص اینستاگرام داشته باشد، باید کاملاً با احتیاط حرکت کند؛ چراکه هیچ نوع ممیزی برای تولیدات این فضا وجود ندارد. امروزه برخی‌ها در فضای مجازی به تولید محتوایی مشغول می‌شوند که حتی در فرهنگ کشورهای غربی هم پذیرفتنی نیست، چه برسد به فرهنگ ایرانی اسلامی کشورمان که قرن‌ها حیا و عفت را سرلوحه زندگی خود قرار داده است. حالا کودک یا نوجوانی که قدرت تشخیص خوب یا بد را ندارد و

درسی مشغول شوند و در محیط برنامه شاد باشند، به دیگر شبکه‌های اجتماعی مشغول شوند. بر اساس آن چیزی که پلیس فتا اعلام کرده، حداقل سن فرزندان برای داشتن گوشی همراه و حضور در شبکه‌های اجتماعی ۱۵ سال است که پس از آن هم این مهم باید زیر نظر والدین و همراه با آموزش اتفاق بیفتد؛ اما با توجه به شرایط پیش آمده، فرزندان هفت سال به بالا به گوشی دسترسی پیدا کرده‌اند، آن هم تقریباً بدون هیچ آموزشی؛ چراکه در بسیاری از موارد خود والدین هم سواد استفاده از شبکه‌های اجتماعی را ندارند. فضای مجازی غیر قابل کنترل‌ترین محصول تکنولوژی است که در حال حاضر نه حاکمیت و نه خانواده‌ها نمی‌توانند نظارتی بر آن داشته باشند. شاید

راه‌رفته

دوست و دلسوز همدیگر

۴- ساگر همسران واقعاً نمی‌تواند جلوی ولخرجی خود را بگیرد، به او پیشنهاد دهید تا برای آزمایش هم شده مدتی خرج خانه را در اختیار شما بگذارد و در پایان ماه مقداری پس‌انداز کنید؛ این موضوع برای او بسیار خوشایند خواهد بود. ۵- برای پس‌اندازهای اندک، وی را تشویق کنید؛ لازم نیست مبلغ زیادی باشد، حتی مقدار کمی پس‌انداز شروع خوبی است. عذر چنین شرایطی برای پس‌انداز کردن می‌توانید وجوه نقد خود را به اجناس ارزشمند غیر قابل خرج تبدیل کنید؛ طلا، سکه، سهام و... به راحتی قابل نقد شدن نیستند. ۷- بخشی از تقریحات خود را در خانه کنار همسران دل‌چسب و مهیج سپری کنید؛ مثلاً به جای هفته‌ای دو سه بار رفتن به رستوران، با پخت‌های متنوع در منزل از یک و شیرینی تا غذاهای مختلف، مقداری از هزینه‌های اضافی را کم کنید. ۸- گاهی افراد کنترل خوراکی خود را در بسیاری از جمع‌های خانوادگی و دوستانه از دست می‌دهند و ناگهان تصمیم به خرج مبلغ زیادی برای صرف شام و مهمانی‌ها می‌گیرند؛ در چنین مواقعی لازم است هیجان را کنترل و ماجرا را زیرکانه مدیریت کنید. ۹- اگر همسران هنگام ناراحتی برای فرار از اتفاق ناخوشایند به خرید می‌روند، لازم است شما اوضاع را در منزل زیر نظر داشته باشید و از قهر، بحث و مجادله جلوگیری کنید و با او دوست و همراه باشید. در آخر تأثیر هم‌نشینی را فراموش نکنید؛ دوستان و لخرج بسیار تأثیرگذارند؛ در این باره با او صحبت کنید.

مدیقه‌سادات شجاعی

مشاور خانواده

پرسش: پنج سال است که ازدواج

کرده‌ایم. همسرم درآمد مناسبی دارد، اما

به هیچ وجه اهل پس‌انداز و آینده‌نگری نیست؛ این

موضوع باعث نگرانی من شده است. با چه

راهکاری باید او را متوجه اهمیت این موضوع کنیم؟

پاسخ: پرسشگر عزیز، بحث‌هایی که ریشه در

مسائل اقتصادی دارند، معمولاً به علت کمبود

پول نیست، بلکه بر سر مدیریت مالی است.

راهکارهای ذیل کمک می‌کند تا امور مالی

را کنترل و مدیریت کنید. ۱- اکثر افراد ولخرج

جزء افرادی هستند که برنامه و هدف خاصی

ندارند؛ پس تغییر این الگو جز با برنامه‌ریزی،

هدف‌گذاری و اولویت‌بندی امکان‌پذیر نیست.

مشخص کنید تا آخر ماه قرار است چه اندازه

خرج و چه اندازه پس‌انداز کنید، حتی اگر

ناچیز باشد. ۲- گاهی شخص از عدم مدیریت

مالی خود ناگاہ است و باید وی را آگاه کنید؛

البته به صورتی که متهم و مقصر شناخته

نشود. موضوع را طوری بیان کنید که از روی

دلسوزی، آینده‌نگری و مسئولیت‌پذیری باشد.

۳- از او بخواهید برای خرید با شما مشورت

کند و درخواست خود را کاملاً دوستانه مطرح

کند. فراموش نکنید هنگامی که خودتان هم

قصد خرید دارید حتماً با او مشورت کنید.

چراغ

زمینه‌سازان ظهور

گفت‌وگو با مریم عصاریزه بسیجی و فعال فرهنگی

حاضر یک شبکه مجازی حدود ۵۰۰ نفری ایجاد کرده‌اند که به غیر از فعالیت‌های حضوری در قالب هیئت و کارهای جهادی و خیریه‌ای، خوراک فکری، محتوایی و فرهنگی را به اعضای گروه می‌رسانند. از دیگر زیرمجموعه‌های این هیئت، «هیئت مناطق بانوان تهران»، «هیئت خانوادگی متأهلی»، «واسطه‌گری ازدواج»، «ازدواج آسان» و خیریه «با هم بسازیم» است که با کمک همدیگر فعالیت‌های مختلفی انجام می‌دهند.

فارغ‌التحصیل شدن نیز فعالیت‌های فرهنگی خود را کنار هم ادامه دهند عصاریزه می‌گوید: «ورودی سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۹۲ دانشگاه بودم، اما در این فاصله ارتباطم را با ادوار مختلف دانشجویی بسیجی دانشگاه علوم تحقیقات حفظ کردم و می‌توانم گفت پتانسیل اصلی این هیئت، دوستان بسیجی و فعالان فرهنگی هستند و توانسته‌ایم بچه‌های ورودی سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۷ را در این هیئت جمع کنیم.» این هیئت به صورت ماهانه و گردشی در پنج سال در زمینه‌های مختلف از جمله برنامه‌های مطالعاتی، سیاسی، فرهنگی، تدبیر در قرآن و موضوعات دیگر فعالیت داشته است. در این مدت با دانشجویی فعال فرهنگی دانشگاه‌های دیگر نیز ارتباط گرفته است و در حال

زده‌شد کاری کنیم دوستانی که زمان دانشجویی در مرکز بسیج فعالیت می‌کردند، بعد از دانشگاه نیز همدیگر را کم نکنند. «عصاریزه ادامه می‌دهد: «به همین روی هدف و سناکله اصلی هیئت زمینه‌سازان ظهور با هدف شبکه‌سازی اجتماعی و جمع کردن بانوان فعال دغدغه‌مند ولایتی تهران در ذهنتم شکل گرفت، برنامه اولیه هیئت این بود؛ چون این فعالیت‌ها در همه نقاط کشور انجام می‌شود، اما هیچ‌کدام به صورت شبکه‌ای فعالیت نمی‌کنند و به شکل پراکنده هستند، در عین حال هم‌افزایی ندارند که بنابراین اثرگذار هم نخواهند بود.» این ایده موجب شد تا این هیئت بتواند دوستان خود را که دغدغه‌مند فعالیت فرهنگی هستند، در محفلی کنار هم جمع کند تا بعد از

دغدغه‌مند فعالیت‌های فرهنگی و جهادی هیچ‌گاه از افکار و ایده‌های خود در این مسیر دست برنمی‌دارد. «مریم عصاریزه» متولد سال ۱۳۶۶ فارغ‌التحصیل رشته کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی دانشگاه علوم تحقیقات و حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان دانشگاه الزهراء(س) است که از دوران دانش‌آموزی فعالیت فرهنگی داشته است و با قبولی در دانشگاه وارد فعالیت‌های بسیج دانشجویی شد. او یک پسر سه‌ساله دارد؛ حتی نقش مادری در ادامه مسیر خسته‌اش نکرده است: «بعد از اتمام کارشناسی، متأسفانه اکثر دوستانی که فعال بودند، از هم گسیخته شدند. با ورود به کارشناسی ارشد، مسئول بسیج دانشجویی امور خواهران شدم. همان زمان این جرقه در ذهنم

چادر باید کالای فرهنگی شناخته شود

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

در حال حاضر وضعیت محصولات عفاف و حجاب، مخصوصاً چادر در بازار چطور است؟ الان حتی مانتوهایی که وجود دارد، طوری نیست که بتوان از آنها استفاده کرد.

ما آئین‌نامه خاصی نداریم؛ بنابراین همین که کسی چهارتا چرخ خیاطی داشته باشد، کفایت می‌کند و می‌تواند وارد حوزه تولید شود. این طور نیست که به او بگویند اینجا جمهوری اسلامی ایران است و بر اساس معیارهای این نظام و اسلام باید تولیدات داشته باشید؛ این آئین‌نامه را نداریم و اجازه می‌دهیم هر کسی هر چیزی را تولید کند و بعد می‌گوییم اینها چرا وارد بازار شده است و ۱۵ روز مغازه طرف را می‌بندیم و در آن ۱۵ روز مانتوهای خود را در جاهایی مانند مترو به فروش می‌رساند.

مانتوهای مبتذل و کوتاه‌ها هزینه‌های پائین‌تر تولید می‌شوند؛ به علت اینکه پارچه کمتری مصرف می‌شود و بازار خوبی هم دارد؛ چون در شبکه‌های ماهواره‌ای و فضای مجازی تبلیغ و حمایت می‌شوند. در مقابل آن، وضعیت اقتصادی برای تولیدکنندگانی که مانتوهای عقیقانه و خوب تولید می‌کنند، اصلاً مناسب نیست؛ زیرا مانتوهای عقیقانه هم شرایطی مانند چادر دارند، به خصوص که در حوزه مواد اولیه، تبلیغات، مالیات، بیمه و غیره هیچ گونه حمایتی از سوی مسئولان وجود ندارد.

موضوع چادر را مطرح کردید؟ قیمت چادر بسیار گران شده است و خانواده‌های متدین واقعا دچار مشکل هستند. الان بازار چادر چگونه است؟ یک چادر خوب چه قیمتی دارد؟

در خوشبینانه‌ترین حالت در حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان است.

چرا انقدر گران؟

وقتی کالایی تجاری باشند و به عنوان کالای غیر فرهنگی شناخته شود، این اتفاق رخ می‌دهد. امروزه بیش از ۹۰ درصد از پارچه‌های چادر وارداتی است؛ بنابراین وقتی دلار یکباره از سه هزار تومان به ۲۳ هزار تومان می‌رسد، طبیعی است که قیمت چندین برابر شود؛ یعنی امروز برای چادری که واقعا جنس مرغوبی داشته باشد، باید چندین برابر هزینه کرد. برخی دوستان می‌گویند چادر ۲۵۰ هزار تومان است؛ پله هست، اما با کیفیتی بسیار پایین که اصلا در شأن بانوان ایرانی نیست.

هفته عفاف و حجاب که می‌شود، دست و دل‌مان نمی‌رود که باز هم مصاحبه یا گزارشی آماده کنیم؛ دلایلش هم این است که سال‌ها، هم مسئولان این حوزه و هم خبرنگاران و قلم به داستان این عرصه نوشتند و گفتند، اما انگار مسئولانی که مخاطب این گزارش‌ها هستند، یا آن‌قدر سرگرم بودند که فرصت مطالعه مطلب را نداشتند یا خواندند و بی‌تفاوت از آن گذشتند؛ اما باز هم به رسم و وظیفه سراغ یکی از دغدغه‌مندان حوزه عفاف و حجاب رفتیم و درباره این موضوع و دغدغه بانوانی که با تهاجم فرهنگی شدیدی که وجود دارد، همچنان حجاب را سبک زندگی خود قرار داده‌اند، به گفت‌وگو نشستیم. متن زیر شرحی است بر گفت‌وگوی ما با «اسدالله سلیمانی» مدیرعامل انجمن فعالان و متخصصان حوزه حجاب.

و محصولات عقیقانه پول‌های قرض‌الحسنه‌ای وارد نکنیم و دولت وام‌های ۶ درصد ندهد، همین وضعیت است.

الان شهرکرد چند درصد از نیاز داخلی را تأمین می‌کند؟

حدود ۷ درصد و بقیه وارداتی است.

به عنوان رئیس انجمن عفاف و حجاب، اصلی‌ترین خواسته عملیاتی را که به بهتر شدن وضعیت حجاب و عفاف منجر شود، چه می‌دانید؟

این را بارها تقاضا کردم؛ بعد از ۴۰ سال، فکر می‌کنم کسانی که امروز در مجلس هستند، باید درباره کالای فرهنگی حساب کردن چادر و قصوری که در این زمینه اتفاق افتاده است، چاره‌ای بیندیشند تا کالاهای عفاف و حجاب به عنوان محصولات فرهنگی شناخته شوند. اگر این اتفاق رخ دهد، تقریباً ۵۰ درصد راه را رفته‌ایم. این هم می‌تواند تسهیلاتی را برای کارخانجات داخلی ایجاد کند، هم می‌تواند برای صنوف پارچه به ما کمک کند. مزیت‌هایی را برای تولیدکنندگان محصولات حجاب باید در نظر بگیریم؛ از جمله معافیت از مالیات، بحث بیمه، بحث اختصاص دادن وام‌های قرض‌الحسنه برای تولیدکنندگان محصولات حجاب؛ چون اینها کار جهادی می‌کنند.

امروز بخواهید طلا بخرید، مرکز طلا را می‌شناسید، اگر بخواهید میل بخرید، می‌دانید مرکز آن کجاست، اگر بخواهید فرش بخرید از مرکز آن اطلاع دارید؛ اما آیا می‌توانید به جایی بروید که ۵۰ درصد تولیدکنندگان محصولات حجاب، اعم از شال، روسری، چادر، مانتو و غیره را در خود جا داده باشد تا با قیمت مناسب محصولات را ارائه کنند؟ چرا این مرکز را در تهران نداریم؟ این را باید چه کسی ایجاد کند؟

کدام قسمت متولی این امر است؟

۲۶ نهاد و سازمان متولی سازمان دادن به بحث حجاب هستند؛ ولی هیچ یک وظیفه خود را انجام نمی‌دهند. اگر وظایف خود را انجام داده بودند، وضعیت چنین نبود. به جامعه فرهنگی و تولیدی کشور تسلیت می‌گویم، در این هفت، هشت سال به اندازه دو کارخانه حجاب شهرکرد ریزش در مصرف داشتیم و البته ناگفته نماند بسیاری مجبورند چادرهای قدیمی و کهنه خود را ترمیم و دوباره استفاده کنند.

اشاره کردید که چادر همچنان کالایی غیر فرهنگی است، اگر کالای فرهنگی دانسته شود، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

آن زمان به این کالای از تعلق می‌گردد و همین موجب می‌شود قیمت ۹۰۰ هزار تومان به ۱۵۰ هزار یا ۱۷۰ هزار تومان برسد و این قیمت برای چادر وزین و خوب است. پارچه‌های داخلی ما هم همین وضعیت را دارند و قیمت مناسبی ندارند. نسبت به قیمت مانتو، چادر داخلی گران‌تر است و این به نظر من منصفانه نیست؛ یعنی برای حجاب با این روش نمی‌توانیم کاری کنیم. اگر می‌خواهیم ترویج حجاب داشته باشیم، ابتدا باید مواد اولیه ارزان در اختیار تولیدکننده قرار گیرد، صدواوسیما همکاری کند، سکوها‌های فروش داشته باشیم، فضای مجازی خوبی داشته باشیم؛ اما الان هیچ یک از این حمایت‌ها وجود ندارد. چهار ماه از کرونا می‌گذرد و اگر شما با تک‌تک تولیدکنندگان محصولات حجاب صحبت کنید، یک نفر از آنها حمایت نشده است. اصناف همه در ردیف وام، کمک مالیاتی و غیره قرار گرفتند؛ ولی یک نفر از این تولیدکنندگان چادر و محصولات عفاف مورد حمایت قرار نگرفته است.

باید به این حوزه یارانه تعلق بگیرد تا در مقابل تهاجمی که در حوزه پوشاک به ما شده است، تولیدکنندگان محصولات حجاب هم بتوانند مقابله کنند، بتوانند در میزان و تراز آنها که مانتوهای کوتاه، شیشه‌ای و غیره تولید می‌کنند، عرض اندام کنند؛ ولی متأسفانه نه تنها کمکی نمی‌شود، حتی چوب لای چرخ اینها می‌گذارند. ما چادر را کالای فرهنگی می‌دانیم؛ چون رهبر انقلاب می‌فرمایند نماد یک بانوی ایرانی است؛ چرا که برای این چادر صدها هزار شهید دادیم، سال‌ها برای آن جنگیدیم. اما چرا وزیر ارشاد باید بگوید این کالای فرهنگی استفاده می‌شود، ولی فرهنگی نیست. این به چه معنی است؟ در واقع می‌توان گفت سیاست وزارت ارشاد سامان‌دهی پوشش‌های عقیقانه نیست.

چرا در داخل کشور چادر تولید نمی‌کنیم که این گونه محتاج واردات نباشیم؛ الان فقط یک کارخانه داریم، درست است؟

بله، کارخانه شهرکرد؛ محصولات این کارخانه از ابتدای سال تا الان سه بار افزایش قیمت داشته است. تولیدکننده هم مشکلات خاص خود را دارد. به عنوان یک کارخانه داخلی می‌گوید من دلار و یورو با قیمت ۱۸۰۰ تومان گرفتم و امروز با ۲۶ هزار تومان باید یورو را پس بدهم. وقتی پارچه تولید می‌شود، دولت ۹ درصد ارزش افزوده برای آن دریافت می‌کند و برای این کارخانه‌دار نمی‌صرفد. فضای کسب‌وکار در حوزه حجاب از نقطه صفر تا صد با مشکل مواجه است. من بارها این مسئله را بیان کردم، تا زمانی که برای تولید چادر مشکلی

یادداشت

تهیه‌کنندگان غیر متخصص!

آرش فهیم

منتقد سینما

یکی از صنف‌های مهم و تأثیرگذار در سینمای هر کشور، تهیه‌کنندگان هستند. برخلاف تصور و تعریف عام که تهیه‌کنندگان را صرفاً تأمین‌کنندگان مالی پروژه‌های سینمایی می‌پندارند، این قشر، سازنده و مالک اصلی فیلم دانسته می‌شوند؛ به همین دلیل در برخی رویدادهای سینمایی، از جمله جشنواره فیلم فجر در کشور خودمان، جایزه «بهترین فیلم» به کارگردان داده نمی‌شود، بلکه به تهیه‌کننده تعلق می‌گیرد؛ چون اصل بر مؤلف بودن تهیه‌کننده است؛ برای نمونه در هالیوود به عنوان قدیمی‌ترین و قوی‌ترین نظام سینمایی در جهان، تهیه‌کنندگان بعضاً حتی از کارگردانان نیز تخصص بیشتری در سینما دارند؛ به همین دلیل هم معمولاً فیلم‌های هر تهیه‌کننده‌ای، با آثار تهیه‌کننده دیگری متفاوت است.

در سینمای ایران، هر چند ورود به صنف تهیه‌کنندگان دشوار است و نسبت به سایر صنوف، سخت‌گیری‌های بیشتری در ورود و فعالیت افراد در این حوزه جریان دارد، اما همچنان نظام تهیه‌کنندگی سینما در ایران با چالش و مسئله‌ای به نام عدم تخصص مواجه است؛ یعنی در سینمای ایران افرادی می‌توانند تهیه‌کنندگی یک فیلم را عهده‌دار شوند که از سوی صنف تهیه‌کنندگان سینما و نهادهای به نام خانه سینما، تأیید شوند؛ اما مشکل این است که این اصناف و نهادهای، اصول و معیارهای چندان عمیق و مهمی برای صدور مجوز تهیه‌کنندگی ندارند!

اکثر افرادی که به عنوان «تهیه‌کننده» در سینما شناخته می‌شوند و فعالیت می‌کنند، از حداقل تخصص، سواد و شناخت هنری و سینمایی برخوردار هستند؛ اما صرفاً به این دلیل که می‌توانند بودجه، حامی مالی و عوامل تولید را فراهم کنند، جایگاه تهیه‌کننده را یافته‌اند.

از این رو در سینمای کشورمان، تهیه‌کننده مؤلف، بسیار اندک است؛ این در حالی است که تهیه‌کننده سینما به مفهوم واقعی، به معنای سازنده آثار است و در واقع کارگردان با خط مشی و راهبردهای تهیه‌کننده باید کار کند. اوضاع وقتی خراب‌تر به نظر می‌رسد که مشاهده می‌کنیم اخیراً افرادی وارد این عرصه شده‌اند که نه تنها سینماگر به معنای واقعی و اصولی نیستند، که صاحب پول‌های مشکوک و آلوده‌اند! معضل بزرگی که این تهیه‌کنندگان به سینمای ایران تحمیل کرده‌اند، به هم زدن نظم دستمزد‌های عوامل تولید و به ویژه بازیگران است. برخی از این افراد با تکیه بر پول‌های هنگفت و پادآورده خود، اقدام به عقد قراردادهای نجومی با بعضی بازیگران کرده‌اند؛ مسئله‌ای که نتیجه‌اش بی‌عدالتی و برهم خوردن تعادل در اقتصاد سینماست.

به همین دلیل سازمان سینمایی، به عنوان اصلی‌ترین متولی اداره هنر هفتم در ایران، خانه سینما و صنف تهیه‌کنندگان، باید تجدید نظری اساسی در ملاک‌های صدور مجوز تهیه‌کنندگی انجام دهند؛ به این ترتیب که وجهه فرهنگی، هنری و تخصص افراد بر معیارهای دیگری، چون نفوذ، ارتباط و قدرت مالی غلبه یابد. این تجدیدنظر، قطعاً به اعتلا و پیشرفت سینمای ایران خواهد انجامید.

کتاب

کتبیه ژنرال

رمانی بر اساس زندگی سردار بی‌سر

چاپ سوم «کتبیه ژنرال» (نامزد هجدهمین جایزه قلم زرین) رمانی بر اساس زندگی سردار بی‌سر، شهید مدافع حرم «عبدالله اسکندری» روانه کتاب‌فروشی‌ها شد.

رمان کتبیه ژنرال در دو جلد و هزار صفحه به نام‌های «قصر الدشت» جلد اول و «قمحانه» جلد دوم در انتشارات

شهید کاظمی به رشته تحریر درآمده است. رمان کتبیه ژنرال به قلم نویسنده معاصر کشور «اکبر صحرایی» تألیف شده است. رمان با کتبیه ۲۲ شروع می‌شود و از همان آغاز فرم ساده و تقویمی را می‌شکند و از زمان حال به گذشته رجوع می‌کند.

نرم افزار

دو هزار و ۵۰۰ اثر

اقدام ویژه پایگاه اطلاع‌رسانی حج

پایگاه اطلاع‌رسانی حج به‌منظور غنابخشی موضوعات حج و زیارت در فضای مجازی، تلاش می‌کند حرکتی نو در فضای مجازی ایجاد کند.

کتابخانه تخصصی حج از بخش‌های اصلی این پایگاه است و محلی مناسب برای پژوهشگران و زائران سرزمین وحی به شمار می‌آید.

بیش از دو هزار و ۵۰۰ اثر مکتوب، شامل هزار و ۳۶۴ جلد کتاب و هزار و ۵۰۰ مقاله در کتابخانه پایگاه اطلاع‌رسانی حج قرار گرفته و قابلیت نصب بر تلفن همراه را دراست.

تلویزیون

حال خوب

برنامه‌ای برای شبکه سلامت

برنامه تلویزیونی «حال خوب» با تیم جدید روی آنتن می‌رود. این برنامه گفت‌وگو محور در سری جدید خود با موضوعات آموزشی، سرگرمی و تفریح، مهمان خانواده‌ها می‌شود و با آیتم‌های متعدد، مباحث مختلف روان‌شناختی را آموزش می‌دهد. روابط و تعاملات خانوادگی، سلامت روان و آموزش

مهارت‌های زندگی از جمله مباحثی است که در این برنامه طرح می‌شود. خانواده و جمعیت، تعلیم و تربیت اخلاق‌مداری در خانواده و جامعه از دیگر موضوعاتی است که در گفت‌وگو با کارشناسان و استادان دانشگاه طرح و واکاوی می‌شود.

محسن رضایی: اقتصاد امری تک‌بعدی نیست. از بانک مرکزی تا وزارت اقتصاد تا خارجه و صمت و جهاد کشاورزی و نفت و... در موضوع تورم و وضعیت اقتصادی دخیل هستند. رهبر انقلاب دستور تشکیل «ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی» را برای هماهنگی چنین اموری دادند، اما این ستاد عملاً بی‌خاصیت شده است.

عبدالله گنجی: اکنون که تاجگردون حذف شد توقع از اکثریت مجلس، مبارزه با سیستم تاجگردون پرور است، در غیر این صورت حذف یک نفر (که می‌تواند کارهای خود را اکنون هم دنبال کند) مسئله‌ای را حل نمی‌کند. اکثر مخالفان رد اعتبارنامه وی، اصولگرایان بودند (۱۰۲ نفر) که نشان می‌دهد مبارزه با فساد تقصیر بردار هم هست.

عباسعلی کدخدایی: ترو (شهید سلیمانی) از سوی گزارشگر ملل متحد به عنوان نقض حقوق بین‌الملل شناخته شد. اقدامی جنایت‌کارانه که متأسفانه با سکوت برخی مجامع بین‌المللی هم‌راه بود، آیا جامعه بین‌المللی قادر است که مانع توسعه طلبی و یک‌جانبه‌گرایی رژیم آمریکا باشد؟

احسان خاندوزی: رهبر انقلاب در اوج فشار اقتصادی تحریم‌های سال ۱۳۹۱: مجلس جای گفت‌وگویی حکیمانه و خردمندانه است و این مسئله با هیاهو هنگام حرف زدن دیگران کاملاً منافات دارد و این عادت بسیار بد و حیرت‌انگیز باید در مجلس شورای اسلامی ریشه کن شود.

نرم افزار

تبریک آنلاین

شروع ترویج ارسال کارت‌پستال تبریک در کشور ما به دوران «ناصرالدین شاه» و سفرهای او به خارج از کشور بر می‌گردد؛ در آن دوره شاه قاجار تحت تأثیر مراسم غربی تصمیم گرفت برای «انیس‌الدوله» هدیه‌ای به ایران بفرستد و به همین دلیل کارت‌پستال و تصویری از بلیت یک نمایش را، که به دلیل علاقه انیس‌الدوله به هنر تئاتر صرفاً برای رؤیت او چاپ شده بود، به ایران فرستاد تا با فرستادن این کارت علاقه‌اش را به انیس‌الدوله نشان دهد و با این کار به او بفهماند با اینکه کیلومترها از هم دور هستند، اما همچنان به یاد اوست. از آن زمان تاکنون کارت‌پستال‌های فراوانی در کشورمان به چاپ رسیده و ارسال و دریافت شده‌اند؛ اما امروز به لطف فناوری اطلاعات و اپلیکیشن‌هایی مانند «کارت تبریک آنلاین»، امکان ارسال کارت‌پستال‌های الکترونیکی را برای دوستان و عزیزان خود دارید.

نگاهی به دیپلماسی سینمایی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران

رؤیای بی‌تعبیر تل‌آویو

مخفی «حول زن جاسوس جوانی می‌گذرد که از طرف موساد مأمور سفر به ایران و هک سامانه رایانه‌ای پدافند هوایی کشورمان می‌شود تا پس از غیرفعال کردن این سامانه، رژیم صهیونیستی قادر به بمباران نیروگاه اتمی کشورمان شود.

این سریال اگرچه از لحاظ محتوایی یکی از ضعیف‌ترین آثار ضد ایرانی تولیدشده در سالیان اخیر شمرده می‌شود، اما از این واقعیت نباید غفلت کرد که رژیم صهیونیستی بیش از هر زمانی تلاش می‌کند تا از طریق تولید چنین محصولاتی و نشر آنها در بسترهای رسانه‌ای و فرهنگی مورد استفاده کاربران کشورمان، به مخاطب ایرانی نزدیک شود و با نرمالیزاسیون تبادل‌تبادلات به‌ظاهر فرهنگی، زمینه مشروعیت‌بخشی به رژیم و عبور از آرمان فلسطین را در ذهن مخاطب جوان ایرانی مهیا کند.

از این رو به نظر می‌رسد دستگاه‌های رسانه‌ای و فرهنگی کشورمان در مواجهه با این موج جدید تهاجم رسانه‌ای آمریکا و ایدئولوژی منطقی‌های آن با محوریت رژیم صهیونیستی، باید بیش از پیش به مقوله دیپلماسی فرهنگی و رسانه‌ای توجه کنند و در این مسیر از تولیدات فرهنگی شاخص و تأثیرگذاری، مانند «گانو» غافل نشوند.

صهیونیستی است که به سبب داستان تخیلی خود درباره تلاش موساد برای خرابکاری در برنامه هسته‌ای کشورمان خیرساز شده است.

بر اساس روایت این فیلم، دختری یهودی به نام «ریچل» از طرف موساد مأمور به سفر به ایران می‌شود و با پوشش یک مدرس زبان انگلیسی در تهران ساکن می‌شود. وی در راستای انجام مأموریت خود باید با مدیر یک شرکت تأمین‌کننده قطعات الکترونیکی مرتبط با برنامه هسته‌ای کشورمان رابطه عاشقانه برقرار کند و با جمع‌آوری اطلاعات محرمانه، مأموریت ضد ایرانی خود را تکمیل کند.

البته باید به این نکته توجه داشت که ساخت فیلم‌های ضد ایرانی تنها تجربه دیپلماسی رسانه‌ای رژیم صهیونیستی علیه انقلاب اسلامی نیست؛ زیرا برای قریب به نیم‌قرن، رادیو «صدای اسرائیل» به صورت مستمر به زبان فارسی برنامه تولید می‌کرد و مهم‌ترین مأموریت آن هم القای این برداشت به مخاطبان فارسی‌زبان بود که رژیم صهیونیستی هیچ مشکلی با ملت ایران ندارد و این تنها نظام اسلامی کشورمان است که در پی دشمنی با این رژیم کودک‌کش است!

البته به دلیل کم‌رونق بودن این رادیو، کابینه رژیم صهیونیستی در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۶

نوید کمالی

دبیر گروه رسانه

رژیم صهیونیستی نزد افکار عمومی ملت‌های جهان به دلیل جنایت‌های بی‌شمار خود علیه مردم مظلوم فلسطین به عنوان رژیم خشن، غیرعقلانی و جنگ‌طلب شناخته می‌شود و گواهی این مسئله را می‌توان در پیشگامی شهروندان اروپایی در کمپین «بایکوت خرید محصولات صهیونیستی» به وضوح مشاهده کرد.

این مسئله و تصویر منفی موجود از رژیم صهیونیستی در افکار عمومی جهان، چیزی نیست که بر مقامات این رژیم اشغالگر پوشیده باشد و به همین دلیل نیز طی چند سال گذشته، سرمایه‌گذاری صهیونیست‌ها در حوزه دیپلماسی فرهنگی و رسانه‌ای افزایش قابل توجهی یافته است و از این بستر نوپدید به عنوان فرصتی برای اثبات و توجیه وجودی و رفتاری صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی بهره برده می‌شود.

برای نمونه پس از فیلم‌هایی همچون «آرگو» و «سپتامبرهای شیراز»، فیلم «The Opera» (تیو) یا «مأمور مخفی» یکی از جدیدترین آثار سینمایی ضد ایرانی چهره‌های سینمایی رژیم

پژواک

هوش مصنوعی

را می‌توانیم با آن انجام دهیم و اطلاعات‌مان را در این زمینه بیشتر کنیم. هوش مصنوعی یا artificial intelligence شاخه‌ای از علوم رایانه است که هدف اصلی‌اش تولید ماشین‌های هوشمندی است که توانایی‌شان انجام وظایفی است که نیاز به هوش انسانی دارد. هوش مصنوعی در حقیقت نوعی شبیه‌سازی هوش انسانی برای کامپیوتر است و منظور از هوش مصنوعی در واقع ماشین است که به گونه‌ای برنامه‌نویسی شده که همانند انسان فکر کند و توانایی تقلید از رفتار انسان را داشته باشد. این تعریف می‌تواند به تمامی ماشین‌هایی اطلاق شود که به گونه‌ای همانند ذهن انسان عمل می‌کنند و می‌توانند کارهایی مانند حل مسئله و یادگیری داشته باشند. اساس هوش مصنوعی آن است که هوش انسان و طریق کار آن به گونه‌ای تعریف شود که یک ماشین بتواند آن را به راحتی اجرا کند و وظایفی را که بر آن محول می‌شود، به درستی اجرا کند. هدف هوش مصنوعی در حقیقت بر سه پایه استوار است: یادگیری، استدلال و درک. در شماره آینده بیشتر هوش مصنوعی را بررسی خواهیم کرد.

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

هوش مصنوعی چیست؟ آیا ربات‌ها همان هوش مصنوعی هستند که همه در باره‌شان صحبت می‌کنند؟ آیا آینده نسل بشر در خطر است؟ هوش مصنوعی چگونه فکر می‌کند؟ هوش مصنوعی که امروزه از آن یاد می‌شود، در واقع تکنولوژی است که به نحوی قابلیت تفکر دارد؛ البته این قابلیت تفکر با چیزی که ما به عنوان تفکر انسانی می‌شناسیم تا حد زیادی تفاوت دارد، اما در حقیقت، سعی دارد از آن تقلید کند. امروزه شاید هوش مصنوعی به آن شکلی که تصور می‌کنیم وجود نداشته باشد، اما باز هم بسیاری از کارهایی که روزانه انجام می‌دهیم، مانند جست‌وجوی اینترنت یا گشت و گذار در صفحات شبکه‌های اجتماعی و... همه متأثر از هوش مصنوعی است و در حقیقت در این مواقع داریم از آن استفاده می‌کنیم و بهتر است به جای نگران بودن درباره هوش مصنوعی یاد بگیریم چه کارهایی

ترفندستان

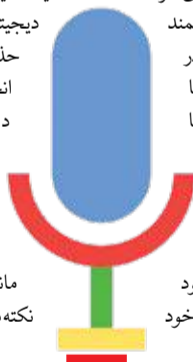
حذف صدا از حافظه!

از سرورهای ارائه‌دهنده این دست خدمات آشنا شوید تا احتمال سوءاستفاده از صدای شما به حداقل ممکن برسد. برای پاک کردن صدای خود از حافظه گوگل کافی است از طریق مرورگر خود به صفحه Google Activity بروید سپس روی Delete activity by کلیک کنید. در این مرحله شما باید بازه زمانی را که تمایل دارید تاریخچه اطلاعات مربوط به شما پاک شود، انتخاب کنید و در گام بعدی هم گزینه Assistant را انتخاب و در نهایت روی Delete کلیک کنید تا اطلاعات مربوط به شما از دستیار دیجیتال گوگل پاک شود. حالا که مراحل حذف اطلاعات صوتی خود را به خوبی انجام دادید، باید این نکته را هم مد نظر داشته باشید که گوگل هر چند رسماً اطلاعات شما را پاک می‌کند، اما هیچ تضمینی مبنی بر حذف قطعی اطلاعات شما ارائه نمی‌دهد؛ از این رو هنگام استفاده از خدماتی مانند دستیارهای دیجیتال همواره به این نکته دقت کنید.

حامد مظلومی

کارشناس رایانه

دستیار دیجیتال تلفن‌های اندرویدی که غالباً محصول گوگل هستند، می‌توانند به جای تایپ کردن عبارت «قیمت روز طلا» در موتور جست‌وجو، فقط با گفتن عبارت «قیمت روز طلا چند است؟» به سرعت پاسخ خود را دریافت کنید. البته مشکل اینجاست که صدای شما برای پردازش به سرورهای شرکت ارائه‌دهنده خدمات دستیار هوشمند منتقل و همانجا ذخیره می‌شود و در صورت هک شدن حساب شما یا دسترسی افراد غیر مجاز، این صداها می‌توانند برای شما مشکل‌ساز باشند، خصوصاً اگر در محل کار یا منزل خود از این فرامین صوتی به وفور استفاده کرده‌اید؛ از این رو برای حفاظت از حریم خصوصی خود ضرورت دارد با فرایند حذف صدای خود

استارت‌آپ

شغل نشان

سایت و یا اپلیکیشن آن ایجاد کند و مشخصات شغلی خود را به همراه عکس، متن، نقشه محل کسب‌وکار حتی ویدئو و تیزر تبلیغاتی ثبت کند و آن را در کنار سایر هم‌صنف‌های خود به نمایش بگذارد. به عبارت دیگر، «شغل نشان» یک سایت و اپلیکیشن اشتراک‌نشانی مشاغل در کشور است که نه تنها می‌تواند در دسترسی آدرس مشاغل به هم‌وطنان کمک کند، بلکه صاحبان مشاغل و کسب‌وکار نیز می‌توانند از مزایای دیگری، همچون تبلیغ محصولات و خدمات خود با عضویت در آن بهره‌مند شوند. «شغل نشان» دارای مزایای زیادی است که مهم‌ترین آن پر کردن خلأ بزرگ نداشتن وبسایت برای صاحبان مشاغل و کسب‌وکار به منظور معرفی کالا و خدمات‌شان در اینترنت است.

شغل نشان

خوشبختانه، دنیای فناوری به کمک صاحبان مشاغل و کسب‌وکارها آمده است و با استفاده از خدمات استارت‌آپ «شغل نشان»، کاربران می‌توانند به راحتی شغل و کسب‌وکار خود را به دیگران معرفی کنند و مشتریان بالقوه خود را شناسایی و به سمت استفاده از خدمات و محصولات خود جذب کنند.

استارت‌آپ «شغل نشان» با هدف ثبت نشانی مشاغل در کشور آغاز به کار کرده است و در صفحه اول این سایت و اپلیکیشن آن این شعار ثبت شده است: «با چند کلیک ساده، نشانی شغل‌تان را با دیگران به اشتراک بگذارید و همیشه در دسترس مشتریان‌تان باشید». خوشبختانه، این استارت‌آپ به شعار خود پایبند بوده است و هر ایرانی می‌تواند در عرض چند دقیقه یک حساب کاربری در

مجازستان

خط قرمز

اپلیکیشن چینی تیک‌تاک است؛ با این حال دولت هند بدون هیچ‌گونه تعارف یا ملاحظه‌ای این اپلیکیشن را مسدود کرد. این نخستین بار در تاریخ است که هند به منظور مسدود کردن این حجم از اپلیکیشن‌های خارجی، فرمان حکومتی صادر می‌کند؛ زیرا بر اساس اظهارات مقامات هندی، اپلیکیشن‌های پر مخاطب چینی که اخیراً مسدود شده‌اند، موجب ایجاد تهدید علیه امنیت ملی این کشور می‌شوند و تا مشخص نشدن یک سازوکار معین برای ادامه فعالیت آنها، این اپلیکیشن‌های معروف و محبوب در سرزمین هندوستان مسدود باقی خواهند ماند. ناگفته مشخص است که مسئولان هندی در تلاشند با کاهش وابستگی کاربران هندی به محصولات و خدمات خارجی، اعم از چینی و آمریکایی، زمینه توسعه محصولات مشابه هندی را در کشورشان فراهم کنند و این دقیقاً همان راهی است که کشور ما در راستای کاهش وابستگی به سرویس‌دهندگان خارجی فضای مجازی طی کرده و در برخی حوزه‌های فناوری اطلاعات به دستاوردهای قابل قبولی دست یافته است.

پایان چشم به راهی مادران

علی ابراهیمی گنابی خبرنگار

دفاع مقدس در شهر تکرار شد. سعید از هادیان سیاسی سپاه بود و در سنگر بصیری بخش تیر فعال بود.

مادر سعید وقتی این خبر را شنید که پسرش در حال برگشتن است، باورش نشد.

مادر سعید می گوید: «وقتی دلتنگ می شدم، قاب عکس سعید را می گرفتم و با او حرف می زدم، اما خیلی سریع به خودم می گفتم مگر ما از حضرت زینب(س) بالاتریم؟ و به خدا می گفتم این قربانی را از من هم قبول کن. اما همیشه از فرزند شهیدم می خواستم بیاید و به من سری بزند.»

سعید کمالی کارگرزاده ای بود که وقتی پای دفاع از حریم آل الله به میان آمد، به گفته مادر حتی یک دست لباس هم همراه خود نبرد، آن قدر برای رفتن عجله داشت که همان یک دست لباسی را که در کوله پشتی رقیفش گذاشته بود، پادش رفت بردارد و ببرد. چند ماه بعد از اینکه خبر شهادتش را به مادر دادند، یک دست لباس برای او آوردند؛ اورکت و لباس سبز پاسداری که هنوز گرد خاک تدفین شهادی گمنام روی آن مانده بود؛ باز هم ردی از شهید گمنام.

پای حرف های مادر سعید که بنشین، دلت نمی خواهد حتی پلک بزنی، سر تا پا گوش می شوی، بس که مسادر از دوران کودکی پسر خاطره دارد: «سعید از سه سالگی نماز خواندن یاد گرفت. به سن نوجوانی که رسید شروع کرد به قرآن خواندن. هر وقت که نماز می خواندم، می آمد و کنارم می نشست و می گفت: مادر یک دعا بیشتر برای من نکن. می گفتم: چه دعایی؟ می گفت: دعا کن من شهید شوم و مثل حضرت زهر(س) گمنام شوم.»

سعید نذر کرده بود پیکرش گمنام بماند نذرش قبول شد و چهار سال در خاک های بلادیده شام، پیکرش گمنام ماند و حالا پیکرش در خانه مقابل پدر و مادر و خانواده است. مادر سعید وقتی پیکر پسر را در آغوش می گیرد، شروع می کند به روضه حضرت زینب(س) خواندن، روضه کربلا و یاد کردن از خانم ام البنین(س). او همچون ام البنین از قتلگاه و اسیری خاندان اهل آل الله روضه می خواند و لا به لای دل گویش می گوید: «من خاک پای زینب(س) هم نمی شوم.»

اما فقط از سعید نگویم. پیکر پاک علی جمشیدی را هم وقتی مادرش در خانه می بیند،

ماجرا دارد. مادر می گوید: «علی آقا بچه خیلی فعالی بود؛ آن قدر که مسا کمتر در خانه او را می دیدیم. نه دوست داشت کسی بداند او در بسیج چه کاری انجام می دهد و نه برای کارهایی که انجام می داد، حقوق می گرفت، بدون مزد و منت کار می کرد، حتی پولی را هم که داشت برای بچه های بسیج خرج می کرد.»

علی جمشیدی خادم الشهداء بود. قبل از سال تحویل به مناطق عملیاتی جنوب می رفت و مشغول خدمت به زائران شهدا می شد. به هر دری زد تا به سوریه اعزام شود، حتی برای اعزام، جذب تیپ فاطمیون شد؛ اما بالاخره به آرزویش رسید و در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۵ با تعدادی از رزمندگان مدافع حرم لشکر ۲۵ کربلا رهسپار دیار شام شد.

دل مادر شهید آرام بود که می گفت: «در این چهار سال یک بار آرزو نکردم که پیکر علی آقا برگردد؛ اما دلتنگ که می شدم، با قاب عکسش حرف می زدم.» حالا اما یوسفش در آغوشش بود. وقتی پیکر مطهر قنداقه گونه پسرش را در آغوش می گیرد، اینگونه نجوا می کند: «سری که در راه حضرت زینب(س) دادم، پس نمی گیرم.»

مادران شهدای مدافع حرم «سعید کمالی» و «علی جمشیدی» از آن دسته مادران چشم به راهی بودند که با قاب عکس فرزند شهیدشان زندگی می کردند. وقتی هیچ نشانی از فرزند نباشد، قاب عکس برای مادر می شود همه چیز. هر جا که قاب عکس پسر شهیدشان را می دیدند، دست می کشیدند روی صورت خندان پسر و با آن نفس تازه می کردند.

چهار سال چشم به راهی برای مادران شهید، انگار که ۴۰ سال است؛ آن هم برای مادر شهید سعید کمالی که دلتنگی اش شده بود زبان زد اهالی شهر.

ماجرای دفاع مقدس و تفحص پیکر شهیدان دوباره تکرار شد. شهید سعید کمالی و علی جمشیدی در روزمنده پاسداری بودند که با هم به سوریه اعزام شدند و در کنار هم در کربلای خان طومان به قافله سیدالشهدا(ع) پیوستند. حال پیکرهای شان باز می گردد و باز سال های بعد از

یادداشت

سیاست های جمعیتی به کدام سو؟

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

در برآوردهای جدید مراکز آماری و تحقیقاتی کشور با ادامه وضعیت موجود، در سه دهه آینده، ایران جزء یکی از پیرترین کشورهای جهان شمرده خواهد شد؛ کشوری که در دهه گذشته جوان ترین کشور جهان بوده است. این امر در اثر اجرای سیاست های غلط جمعیتی، بخشی مربوط به جریان نفوذ و بخشی هم ناشی از کم کاری های ده سال اخیر به وجود آمده است. در دهه ۷۰ و ۸۰، سیاست کنترل جمعیت اتفاق افتاده و دهه ۹۰ بخشی از معضلات در این حوزه نمایان شده است. با سرریز متولدندان دهه ۶۰ به هر جایی مانند مدرسه، دانشگاه و بازار کار، کشور دچار معضلاتی شد، اما غافل از اینکه این ماجرا با مدیریت خوب، می تواند یک اهرم قدرت قوی شمرده شود. سیاست ها زمانی که باید به سمت تعدیل نرخ رشد جمعیت برود به سمت منفی کردن آن از طریق کاهش موالید، رفت، اما هشدارهای مکرر رهبر معظم انقلاب در دهه ۹۰ هنوز از سوی مسئولان دولتی و کارشناسان جدی گرفته نشده است. سیاست های کلی جمعیت آخرین روز اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۳ ابلاغ شد، اما ظاهراً هنوز هم محل اغرابی برای تصمیم گیری های کلان و وضع قانون ندارد. نمونه آن در تعیین سبب معیشتی خانوار بعد از گران کردن بنزین بود؛ یعنی بسا افزایش تعداد اعضای خانواده به همان نسبت افزایش کمک های دولتی وجود ندارد؛ چرا که هر چند این کمک ها ناچیز است، ولی ارائه مساوی خدمات به هر نفر در فضای روانی جامعه تأثیرگذار خواهد بود. اما منظور نظرم در این یادداشت متوجه وضعیت در نیروهای مسلح است. دولت از طریق وزارت دفاع و مجلس از طریق قانونگذاری و نظارت بر اجرای قانون در این حوزه در نیروهای مسلح مؤثرند. بودجه نیروهای مسلح هم در دست دولت است، اما متأسفانه یک تضاد در این حوزه در نیروهای مسلح و سپاه وجود دارد؛ برای نمونه یارانه نقدی حکمت کارت برای خرید از فروشگاه های اتکا و نیز دستورالعمل هدیه ازدواج و فرزندآوری در سپاه در سال ۱۳۹۹ برای پاسداران. سازمان اتکا میزان یارانه حکمت کارت برای خانواده یک نفره را ۳۵ هزار تومان و خانواده هفت نفر به بالا را ۱۴۰ هزار تومان اعلام کرده است؛ در حالی که با رشد تعداد افراد خانواده، میزان یارانه به همان نسبت رشد نمی کند و خانواده چهار نفری ۹۵ هزار تومان و خانواده شش نفری ۱۲۵ هزار تومان دریافت می کنند؛ از سوی دیگر طی ابلاغیه فرمانده کل سپاه از تاریخ اول فروردین ماه سال ۱۳۹۹ تمامی پاسدارانی که ازدواج کرده اند، مبلغ پنج میلیون تومان به عنوان هدیه دریافت می کنند. همچنین فرزندان متولد سال ۱۳۹۹ هم شامل این هدایا می شوند؛ فرزند اول یک میلیون تومان، فرزند دوم دو میلیون تومان، فرزند سوم و بیشتر سه میلیون تومان، که به نظر می رسد این ابلاغ بیشتر با سیاست های کلان جمعیتی خوانایی دارد؛ البته پیش از این نیز مصوباتی درباره پاسداران دارای فرزندان دوقلو به ابلاغ شده بود که افزایش این چتر حمایتی امیدوارکننده است؛ البته بخشی از فرماندهان هم با امکاناتی که در اختیار دارند، در این امر به اندازه توان وارد شده اند، که از جمله هدیه برای ازدواج و فرزند جدید و نیز تأمین معیشتی را می توان نام برد.

سیزدهمین واریز طرح حکمت

شارژ نقدی مرحله سیزدهم کارت طرح حکمت نیروهای مسلح، ۱۷ تیر ماه در حکمت کارت خانواده نیروهای مسلح انجام شد. سازمان اتکا با اعلام این خبر افزود: «شارژ نقدی کارت طرح حکمت نیروهای مسلح با هدف ارتقای سطح کیفیت خدمات طرح حکمت و استقبال خانواده های محترم نیروهای مسلح، در کارت حکمت این عزیزان صورت پذیرفته و قابل خرید از فروشگاه های اتکا در سراسر کشور است.» بر اساس اطلاعیه این سازمان، میزان شارژ نقدی در مرحله سیزدهم همانند مراحل گذشته برای خانواده یک تا هفت نفره و بیشتر، از ۳۵ هزار تومان تا ۱۴۰ هزار تومان است.

غیرت و عفاف لازم و ملزوم

نماینده ولی فقیه در سپاه گفت: «جریان استکبار به همان میزان که دنبال ترویج عفت زدایی است، به دنبال غیرت زدایی هم است. روی غیرت دینی مردان هم تکیه کنید و نسبت به خانواده خودتان غیرت دینی داشته باشید.» «حجت الاسلام والمسلمین حاجی صادق» به مناسبت هفته عفاف و حجاب طی سخنانی بیان اینکه اسلام در باب ارزش ها، مخاطبش نه زن است و نه مرد، اظهار داشت: «مخاطب، انسان است و انسان به تعبیر قرآن، حقیقت روح مجرد است؛ در یک کار تحقیقی، نظام ارزشی قرآن با توجه به جنسیت زن و مرد، نشان داده شده که علم، تقوا، جهاد، هجرت و عمل صالح، به عنوان ملاک های فضیلت هستند، نه جنسیت.»

دستگاه برتر قرآنی

طی مراسمی از سوی ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآنی کشور در سازمان اوقاف و امور خیریه، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان دستگاه برتر کشور در زمینه برگزاری مسابقات قرآن کریم در بازه سال ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۸ به لحاظ نوآوری و برنامه های جانبی انتخاب و از آن تقدیر شد. گفتنی است، طراحی مرحله ارزیابی غیر حضوری، برگزاری کارگاه های مهارت افزایی هم زمان با مسابقات و استفاده از استادان راهنما برای ارائه سیر پیشرفت فنی شرکت کنندگان، از جمله اقدامات مؤثر سپاه برای نوآوری و ارتقای سطح کیفی مسابقات و در نتیجه این موفقیت است.

برای مشکل مسکن و هزینه های بالای اجاره فکری بکنید

در بندرعباس خیلی بالا رفته است، حقوق جوابگوی آن نیست. ۰۹۱۵۰۰۰۷۵۶۳ / چرا تعداد روز مرخصی ها رو اینقدر پایین آوردن؟ برای مرخصی رفتن از یگان به منزل به خاطر دوری راه به مشکل می خوریم. ۰۹۱۵۰۰۰۳۲۱۱ / لطفاً مسئولان، حقوق کارکنان را با هم ردیف همان کارکنان در اداراتی مانند آموزش و پرورش مقایسه کنند، تا متوجه مظلومیت پاسداران بشوند. ۰۹۱۶۰۰۰۶۲۱۰ / آکار مندم، حدود پنج سال است که رتبه ام از ۱۵ گذشته است، گفتن کارمندان ترغیب ندارند؛ ما ترغیب نمی خواهیم فقط لطفاً حقوقش رو حل کنید. ۰۹۱۷۰۰۰۲۴۶۶ / لطفاً پیگیری کنید چرا از وام مسکن یا پروژه برای ساخت مسکن در استان هرمزگان خبری نیست؛ اجاره خانه ها

فرزندان شهدا و جانبازان در سپاه اجرا نمی شود، در صورتی که همه قابل به انجام قوانین مجلس هستیم. ۰۹۱۳۰۰۰۴۶۳۸ / در شماره ۹۵۶ صبح صادق در صفحه آخر مطلبی از حجت الاسلام حاجی صادقی درباره ردغده شهید سلیمانی برای صیانت از پاسداری آمده که بسیار جالب بود. باید این مطلب پیگیری شود. ۰۹۱۴۰۰۰۰۰۵۸ / چرا برای فارغ التحصیلان دانشکده افسری، آرم ویژه طراحی نمی شود؟ ۰۹۱۵۰۰۰۰۳۷۴ / با توجه به ادغام بانک انصار با بانک سپه، تکلیف سهام بانک انصار چه خواهد شد؟ ۰۹۱۵۰۰۰۱۵۶۶ / چرا حق مأموریت زمان جنگ را به پاسداران جانباز نمی دهند؛ چون به

چرا حقوق دانشجویان نیروهای مسلح مانند دانشجویان بورسیه های فرهنگیان اضافه نمی شود؟ ۰۹۱۰۰۰۰۵۹۷۸ / چرا حقوق دانشجویان نیروهای مسلح مانند دانشجویان بورسیه های فرهنگیان اضافه نمی شود؟ ۰۹۱۱۰۰۰۲۶۹۵ / چرا مدرک تحصیلی دانشگاه پیام نور در سپاه پذیرفته نمی شود؟ ۰۹۱۲۰۰۰۰۹۷۱۲ / ۲۳ اسفند ۱۳۹۸، فرزند دوم به دنیا آمده، لطفاً پیگیری کنید پاداش فرزندآوری تعلق بگیرد. ۰۹۱۲۰۰۰۰۶۸۳۱ / ابر اساس امر امام خامنه ای بسیاری از همکاران با سن کم و اطلاع از مشکلات معیشتی پیش رو اقدام برای ازدیاد نسل شیعه کردند؛ اکنون با سه فرزند یا بیشتر با مشکلات عدیده ای روبه رو هستند. کاش متولدندان سال های قبل را هم در طرح های تشویقی فرزندآوری قرار می دادند. ۰۹۱۲۰۰۰۰۸۴۶۶ / ابر دل اورمرد دریا، سردار تنگسیری، فرمانده شجاع نیروی دریایی سپاه و همزمانش، خداقوت. ۰۹۱۳۰۰۰۰۴۹۹۸ / اجرا قانون سنونات ارفاقی

آرامش

انسان، نرم و لطیف زاده می شود و به هنگام مرگ، خشک و سخت می شود گیاهان هنگامی که سر از خاک بیرون می آورند، نرم و انعطاف پذیرند و به هنگام مرگ، خشک و شکننده پس هر که سخت و خشک است، مرگش نزدیک شده و هر که نرم و انعطاف پذیر، سرشار از زندگی است آرام زندگی کن، هرگز با طبیعت یا هم نوعان خود سستیزه مکن و گزند را با مهربانی تلافی کن.

پاداش زیارت امام رضا(ع)

امام موسی بن جعفر(ع) فرمودند: «کسی که قبر فرزندم علی(ع) را زیارت کند، پاداش او هفتاد حج نیکو و مقبول خواهد بود.» مازنی می گوید از سر تعجب پرسیدم: «هفتاد حج؟» فرمودند: «هفتاد هزار حج.» عرض کردم: «زیارت او به اندازه هفتاد هزار حج پاداش دارد؟» فرمودند: «آری، بسیاری از حج ها پذیرفته نمی شوند. هر کس فرزندم علی(ع) را زیارت کند و یک شب نزد ایشان بماند، به کسی می ماند که خدا را در عرش زیارت کرده است.»

قسم به نون والقلم

قسم به نون و القلم، به لحظه سپیده دم وضو گرفته ام کنون، به کف گرفته ام قلم تو چون نگاه می کنی، به حال و روز عاشقان همان مسیر آشنا، به لطف تو قدم زتم غمت گرفته ام بغل، سروده ام غزل غزل به عشق روی ماه تو، به نام تو زتم رقم بگو: به گوش جان من، خدای مهربان من بگو: کلام ناب تو، برای من شده حرم هر آن تراود از لب، مرا به عرش می برد بگو بگو بگو، تمام عمر دم به دم رفیق راه من شده، عنایت حبیب من به خاک پای اقدست، شبانه روز سر نهم چنان گره زدم دلم، به بارگاه لطف تو دل از تو برمی کنم، به نام پاک تو قسم

عبدالمجید فرانی

سفال ماندنی

نکته: نقل است نادر شاه افشار، به سید هاشم خاکن (از علمای بزرگ نجف) گفت: «من تعجب می کنم که چرا از لذت های دنیا روی برگرفته ای و به ریاضت روی آورده ای.» سید هاشم در پاسخ گفته بود: «من هم تعجب می کنم که چگونه و چرا تو از آن همه لذت های عالی و ماندگار اخروی بریده و به لذت های فانی دنیوی روی آورده ای. به راستی اگر دنیا طای فانی باشد که نیست و اگر آخرت سفال باقی باشد (بلکه طلالی باقی است)، بهتر نیست سفال باقی را به طلالی فانی ترجیح دهی؟ در حالی که آخرت طلالی باقی و دنیا سفال فانی است.»

نظر: باور این کلام، تمام معرفت است که بدانی دنیا سفال فانی است و آخرت طلالی باقی؛ ولی افسوس برخی برای به دست آوردن این سفال فانی، چه اقداماتی که نمی کنند و چه حق هایی که ناحق نمی کنند.

رژیم مدیترانه ای

زهره وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

شاید تا به حال اسم رژیم مدیترانه ای به گوش تان خورده باشد. جالب است بدانید رژیم مدیترانه ای یکی از ۱۰ رژیم برتر دنیا شمرده می شود و نوعی الگوی خوردن است و کمک به کاهش وزن، سلامت قلب و مغز، پیشگیری از سرطان و پیشگیری و کنترل دیابت را به همراه دارد. این الگو به طور کلی از بچه ها و بزرگسالان گرفته تا سالمندان، برای همه بی خطر است. میوه ها، سبزیجات، لوبیا و غلات سبوس دار، پایه و اساس رژیم مدیترانه ای هستند. در این رژیم گوشت قرمز جایگاه زیادی ندارد، اما لوبیا و عدس نقش پررنگی دارند. با لوبیا دوست شوید. لوبیا حاوی پروتئین گیاهی، فیبر، کربوهیدرات و چربی طبیعی کم است؛ همچنین پتاسیم، منیزیم و آهن را تأمین می کند و می تواند آن را در سالادها، برنج، آش و سوپ مصرف کنید. ماهی و غذاهای دریایی نقش مهمی در رژیم مدیترانه ای ایفا می کنند و باید حداقل دو بار در هفته مصرف شوند؛ چرا که منبع مهمی از اسیدهای چرب ضروری امگا ۳ هستند که برای قلب و مغز مفید است. چربی های سالم و اشباع نشده، مثل روغن زیتون، آجیل و دانه ها بخش مهمی از رژیم مدیترانه ای هستند. روغن زیتون را در سالاد و پخت و پز استفاده کنید. مرغ، تخم مرغ، پنیر و ماست نیز در حد اعتدال مصرف شود. برای وعده نهار یا شام می توانید ساندویچ سبوس دار مرغ همراه با سبزیجات تازه، سوپ سبزیجات یا جوی دوسر، سالاد تن ماهی همراه با سیب زمینی پخته شده و سالاد همراه با روغن زیتون میل کنید. برای میان وعده نیز از آجیل، میوه، ماست و سبزیجاتی مثل هویج استفاده کنید. ورزش و فعالیت بدنی نیز جزئی مهم در این نوع الگوی غذایی است. ۱۵۰ دقیقه فعالیت با شدت متوسط یا ۷۵ دقیقه فعالیت بدنی با شدت بالا در هفته، یا ترکیبی از هر دو توصیه می شود.

فریب دشمن

«وضعیت در جبهه جنوبی (ارتقاات قلاویزان) به خوبی پیش می رود. لشکر ۴۱ ثارالله و ۲۵ کرپلا با موفقیت به اهداف خود دست می یابند و همچنان پیشروی می کنند. در ساعت ۱۰ صبح، آتش توپخانه دشمن که تا ساعاتی قبل در این منطقه کمتر بود، به طور ناگهانی از سر گرفته می شود و فرماندهان عراقی به همه آتشبارها دستور می دهند که آتش خود را به صورت متمرکز روی قلاویزان شلیک کنند. رزمندگان لشکر ۴۱ به فرمانده خود اطلاع می دهند که در چند نقطه، عراقی ها را دور زدند و آنها را به محاصره در آورده اند.»

قاسم سلیمانی برای بررسی فرمانده گردان، راهی منطقه می شود تا از محلی نزدیک تر، هدایت عملیات را انجام دهد، وقتی نیروهای دشمن متوجه قاسم سلیمانی شده و فریاد می زنند: قضا! قضا! او ای از مقابل آنها فرار می کند. تیراندازی شدید به سوی سلیمانی آغاز می شود، ولی با حرکات سریع و زیگزاگ می گریزد و به جمع رزمندگان گردان های ۱۱۴ و ۴۱۵ می پیوندد. او دستور می دهد عده ای از رزمندگان با یک نفربر به آن منطقه بروند و نفرات دشمن را به اسارت در آورند. چند دقیقه بعد، رزمندگان به فرمانده لشکر ۴۱ اعلام می کنند که در پشت سیم های خاردار قلاویزان مشغول پاکسازی اند.»

بخشی از کتاب «مهران در تحولات جنگ ایران و عراق» نوشته مهدی حاجی خداوردی خان

یک مشت نخودچی

کتاب «یک مشت نخودچی» حاصل کارگاه داستان و رمان «ضامن آهو» به قلم جمعی از نویسندگان این کارگاه، به تازگی به دنیای نشر وارد شده است. این کتاب ۱۶ روایت از نویسندگانی، چون معصومه قربانی، صدیقه شاهشون، شمس وفایی، فاطمه طوسی و... است که اشاره به رفتار، سیره، معجزات و کرامات امام هشتم، علی بن موسی الرضا(ع) دارد. سادگی و پیچیده نبودن متن یکی از امتیازات داستان دانسته می شود که به خوبی در این آثار رعایت شده است و مخاطب خود را با داستان همراه می کند. تنوع داستان نیز در کتاب به چشم می خورد؛ برخی داستان ها به زمان حیات امام رضا(ع) برمی گردد و برخی داستان ها به معجزات ایشان در سال های اخیر و ارادت مشتاقان آن حضرت اشاره می کنند. در واقع کتاب برای مخاطبان از هر نوع سلیقه ای مناسب است.

«شیرین تر از نیشکر»، «راز صندوقچه»، «پاپوش پاییزی»، «خادم بهشت»، «شبی از شب ها»، «پناهگاه»، «مهمان مهربان» و... از عناوین این داستان های خواندنی هستند. «یک مشت نخودچی» زیر نظر مریم بصیری، در ۱۶۶ صفحه رقی و در انتشارات سروش منتشر شده است. خواندن این کتاب با نثر ساده و روان، برای همه، مخصوصاً نوجوانان، جذاب و دلنشین است.

نسیم وحدت

نسیم با اینکه افغانستانی بود، ارتباط خوب و دوستانه ای با بچه های گردان داشت و بسا توجه به تیپ شخصیتیش، گردان سیفالله به او توجه ویژه ای داشت. بچه ها خیلی دوست داشتند با او که از کشور دیگری در جبهه ایران حضور یافته است، عکس یادگاری بگیرند. توانایی خاصی در زدن آرپی جی داشت؛ در اردوگاه که بحث آموزش مهارت ها را داشتیم، در زدن یک تانک با آرپی جی مشکل داشتیم؛ اما نسیم یک حلب روغن نباتی را می گذاشت و به جای تانک، با آرپی جی آن را می زد؛ این امر نیاز به مهارت بسیار بالایی دارد و کار هر کسی نیست. برای ما سؤال بود که چرا او افغانستان را رها کرده است و برای ایران می جنگد. در جواب ما می گفت: «من اسلام و ایران را دوست دارم؛ دوست دارم برای اسلام بجنگم. همه ما مسلمانیم.»

به نقل از رضا موفق همرم شهید

«نسیم مرادی» فرزند میرزاحمد معروف به نسیم افغانی، مهاجر افغان مقیم ایران بود. او متولد سال ۱۳۳۰ و در زمان شهادت ۳۱ ساله بود و به گفته خودش اعضای خانواده اش را در بمباران افغانستان از سوی شوروی از دست داده بود. بقایای پیکر پاکش را که در جنگ ایران و عراق به شهادت رسیده بود، بعد از ۳۷ سال پیدا کردند. نسیم افغانی عضو تیپ امام جواد لشکر ۵ نصر خراسان بود. همرم شهید نسیم افغانی زمان دقیق شهادت او را ۲۲ فروردین سال ۱۳۶۱ عنوان می کند. پیکر شهید نسیم افغانی ۹ تیر ماه ۱۳۹۹ به دستور رهبر معظم انقلاب در کنار حرم رضوی به خاک سپرده شد.

فاطمه سادات طلائی

قاب عکس انتظار

اشک چشمانم همچون نهری آرام و سبک از لابه لای شیارهای صورتم که نشان از سالیان دور می دهد، سُر می خورد و در گوشه لبم می ایستد. پیر شده ام؛ این را از رد اشک هایم و زانوئ گرفتارم می شود فهمید. با این همه، دلم از دیدن قاب عکس آویخته روی دیوار جوان می شود. تصویری از پسر که خط نستعلیق کمرنگ شده «فرزند روح الله» در آن چه خوش می درخشد و چه پررنگ می شود دلم، شبیه رنگ سبز ملایم سربند یا صاحب الزمان(عج) بالای قاب عکس که بهار انتظار را در دلم روشن می کند.

آقا جانم

دستم به قاب عکس غبار گرفته و سربند گرد به جان کشیده نمی رسد؛ نه اینکه از ابتدا نمی رسیدم، نه از آن روزها که برف پیری روی سرم باریدن گرفت، توام گرفته شد و دستم به قاب نرسید. ما پدران و مادران شهید از دل این قاب ها و سربند ها، انتظار را معنا کرده ایم. درک کرده ایم غیبت، همان خورشید پشت ابری است که خواننده ای، که این تمام حقیقت تو و تمام باور ماست. مایستی که یعقوب و باور به انتظار یوسف مان نشسته ایم. مایی که سال ها است با انتظار رنگ گرفته ایم.